

Na osnovu člana 16. stav (4) Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 93. sjednici, održanoj dana 08.02.2021. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za 2020. godinu i čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka, upućuju se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/21
Datum, 08.02.2021. godine
Zenica

PREMIJER
po Odluci predsjedavajućeg Skupštine

Mirnes Bašić

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava za inspeksijske poslove,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

Broj: 18/01-30-5318-6/20

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar-decembar 2020. godinu
(godišnji izvještaj)

Zenica, januar 2021. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3-4
II IZVRŠENJE CILJEVA	4-5
1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati	6
IIa Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike	7-27
1. Kantonalna inspekcija rada	8-14
1a. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	8-11
1b. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	11-14
2. Kantonalna tržišna inspekcija	14-17
3. Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija	17-20
4. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	20-22
5. Kantonalna inspekcija za ceste	22-24
6. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	24-25
7. Kantonalna termoenergetska inspekcija	25
8. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	25-27
IIb Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,	28-50
1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	29-31
2. Kantonalna vodna inspekcija	31-33
3. Kantonalna šumarska inspekcija	33-35
4. Kantonalna lovna inspekcija	35
5. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	35
6. Kantonalna inspekcija zaštite okoline	35-37
7. Kantonalna urbanistička inspekcija	37
8. Kantonalna građevinska inspekcija	37-39
9. Kantonalna veterinarska inspekcija	39-43
10. Kantonalna zdravstvena inspekcija	43-45
11. Kantonalna sanitarna inspekcija	45-48
12. Kantonalna farmaceutska inspekcija	48-50
III NORMATIVNE AKTIVNOSTI	50
IV STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	50-51
V OSTALI POSLOVI I ZADACI	51-53
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku	52
2. Drugi kontinuirani poslovi	53
VI OCJENA STANJA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	53-56
1. Ocjena stanja	54-55
2. Programska orijentacija	56
VII UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA	57-58

I UVODNE NAPOMENE

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, za period januar - decembar 2020. godine, je član 31. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u Općini Visoko i Maglaj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 21 vrsta kantonalnih inspekcija od kojih 17 vrsta imaju izvršioca, dok 4 vrste kantonalnih inspekcija nemaju izvršioca (urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode, lovna inspekcija, i termoenergetska).

Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cesta, energetike, termoenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite životne okoline, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je ukupno sistematizovano 112 izvršilaca a popunjeno je sa 68 izvršilaca i to:, sekretar (koji obavlja poslove i radne zadatke direktora, po ovlaštenju), 1 pomoćnik direktora, 5 glavnih kantonalnih inspektora, 54 kantonalna inspektora, 1 stručna saradnica, 1 stručna savjetnica i 5 namještenika.

U mjesecu martu 2020. godine, počeli su sa radom elektroenergetski inspektor i stručna savjetnica za planiranje, razvoj i implementaciju informacionog sistema, u mjesecu julu inspektor rada za oblast zaštite na radu i poljoprivredni inspektor a u mjesecu septembru turističko-ugostiteljski inspektor. S obzirom na to da se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istim je osim, inspektoru rada za oblast zaštite na radu u skladu sa odredbom člana 32. stav (1) Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2020. godinu, Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom corona virusa (Covid 19) na području Federacije BiH, V broj: 408/2020 od 16.03.2020. godine i Naredbama Federalnog i Kantonalnog kriznog štaba.

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2020. godinu, vodilo se računa o broju izvršilaca koji će realizovati planirane poslove, broju službenih vozila kojim Uprava raspolaže, kao i činjenici da inspektori na teren odlaze 3 dana u sedmici, a 2 dana kada ne idu na teren obavljaju prijem stranaka i druge kancelarijske poslove. Takođe se vodilo računa o činjenici da u toku godine kada se odbiju vikendi, državni i vjerski praznici, kao i vrijeme provedeno na edukaciji, jedan državni službenik radi oko 219 radnih dana u toku godine. Kada se uzme u obzir činjenica da inspektor samo 3 dana u sedmici odlazi na teren, dobije se podatak da inspektor 129 radnih dana u godini odlazi na teren. Imajući u vidu navedeno planirani broj inspekcijskih nadzora po inspektoru, zasnovan je na 129 radnih dana u toku godine.

Prioriteti u radu su otkrivanje i suzbijanje tzv. „rada na crno“, u svim pojavnim oblicima (nezakonito radno angažovanje zaposlenika, nezakonito obavljanje raznih djelatnosti itd).

U skladu sa ciljevima iz Programa rada Uprave za 2020. godinu, Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom corona virusa (Covid 19) na području Federacije BiH, V broj:408/2020 od 16.03.2020. godine, Naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite te Federalnog i Kantonalnog kriznog štaba ova Uprava je poduzimala upravne mjere i druge mjere.

Aktivnosti pojačanog inspekcijskog nadzora, u ovom izvještajnom periodu, provodile su sve kantonalne inspekcije, pojedinačno i u mješovitim timovima inspektora iz različitih inspekcija, u redovnom radnom vremenu, te preraspodjelom radnog vremena u poslijepodnevni satima, kao i u dane sedmičnog odmora. U izvještajima pojedinačnih inspekcija navedene aktivnosti su detaljnije prikazane.

U toku izvještajnog perioda Uprava je ostvarila dobru saradnju sa svim resornim ministarstvima i drugim tijelima uprave na svim nivoima vlasti.

Na rad ove Uprave u izvještajnom periodu negativan uticaj su imale sljedeće okolnosti:

1. Nedovoljan broj službenih vozila i nedostatak terenskih vozila

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2020. godinu i utvrđivanja normativa za svaku inspekciju, uzeta je u obzir činjenica da Uprava koristi 26 službenih vozila.

Imajući u vidu činjenicu da planirane poslove izvršava 17 vrsta inspekcija, te uvažavajući specifičnosti određenih inspekcija, svakodnevnne probleme nedostatka službenih vozila se djelimično prevazilaze organizovanjem poslova u poslijepodnevni i noćni satima, te u dane vikenda.

Posebno navodimo problem i nedostatka terenskih službenih vozila, koja su neophodna za vodnu, šumarsku, tržišnu, inspekciju za ceste i poljoprivrednu inspekciju (jedno terensko službeno vozilo u lošem stanju).

2. Kadrovska nepopunjenost radnih mjesta:

Nepopunjenost radnih mjesta kantonalnih inspektora: (vodni, termoenergetski, turističko-ugostiteljski inspektor, kantonalni tržišni inspektor, kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa, kantonalni inspektor za cestovni promet, sanitarni inspektori i glavni sanitarni inspektor, viši referent za vođenje i obradu baze podataka, pomoćnik direktora i direktor Uprave).

3. Ostale okolnosti

Jedan od problema sa kojima se Kantonalna uprava za inspekcijske poslove takođe susreće prilikom realizacije Programa rada Uprave je veliki broj zastupanja na sudovima. U Upravi nema sistematizovanog radnog mjesta, a koje bi vršilo poslove zastupanja na sudovima, nego se to rješava na način, da se inspektori međusobno zastupaju, što istim oduzima dosta vremena, a to vrijeme inspektori mogu iskoristiti za vršenje inspekcijskog nadzora (priprema za sud, priprema potrebne dokumentacije, odlazak na sud, pisanje žalbi itd).

Jedna od okolnosti koje su u ovom izvještajnom periodu znatno uticale na rad je veliki broj zaposlenih ove Uprave koji je bolovao od corona virusa (Covid 19).

II – IZVRŠENJE CILJEVA

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, izvršen je 11.981 inspekcijski nadzor, što je manje u odnosu na broj inspekcijskih nadzora planiranih Programom rada Uprave za 2020. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih nadzora doneseno je 2.388 rješenja i izdata su 1.252 prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od 901.144,00 KM. Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, 131 prekršajni nalog sa ukupnim iznosom izrečenih

novčanih kazni od 150.850,00 KM, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu kantonalnih propisa.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u 8,9% slučajeva je zatraženo sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na 138 usmenih pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

Manji broj inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani broj utvrđen Programom rada Uprave za 2020. godinu je iz razloga što je Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je, odmah po donošenju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 21/20), prioritetne aktivnosti promptno usklađivala sa naredbama Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i postupala po Zaključku Vlade Kantona o načinu rada u kantonalnim ministarstvima, kantonalnim upravama, kantonalnim upravnim organizacijama, stručnim, tehničkim i drugim službama Zeničko-dobojskog kantona, od 21.03.2020. godine po kojoj su zaposlenici koji spadaju u rizične skupine upućeni na korištenje godišnjeg odmora.

U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona na koji građani prijavljuju nezakonitosti iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave zaprimljeno je 237 prijava.

1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati

Tabelarni prikaz

ZBIRNI PODACI UPRAVE ZA PERIOD 01.01.-31.12.2020.GODINE

Red.br.	NAZIV INSPEKCIJE	broj pregleda planirano	broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi po kantonalnim propisima	Izrečeno kazni po kantonalnim propisima	zatraženo sudsko odluč.	Zastupni sudu
1.	INSPEKCIJA RADA-RADNI ODNOSI	1.848	1.306	124	349	156.514,00	22	13.100,00	18	
2.	INSPEKCIJA RADA - ZAŠTITA NA RADU	356	409	107	8	8.300,00	7	7.800,00	0	
3.	TRŽIŠNA	1.820	1.808	336	199	216.860,00	9	6.800,00	27	
4.	TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA	1.100	1.005	157	62	19.700,00	17	6.650,00	4	
5.	CESTOVNI PROMET	636	691	96	439	220.050,00	7	5.900,00	29	
6.	CESTE	160	163	32	13	7.800,00	0	0,00	5	
7.	ELEKTROENERGETSKA	0	21	6	0	0,00	0	0,00	0	
8.	RUDARSKO-GEOLOŠKA	135	93	11	10	56.200,00	10	56.200,00	6	
9.	POLJOPRIVREDNA	172	634	18	4	900,00	1	300,00	0	
10.	VODNA	180	125	22	7	2.500,00	7	2.500,00	2	
11.	ŠUMARSKA	300	260	47	19	31.100,00	19	31.100,00	5	
12.	ZAŠTITA OKOLINE	320	252	36	7	6.600,00	0	0,00	0	
13.	GRAĐEVINSKA	160	124	11	12	7.400,00	12	7.400,00	0	
14.	VETERINARSKA	4.440	4.464	190	51	43.460,00	14	9.400,00	0	
15.	ZDRAVSTVENA	160	144	24	6	1.610,00	1	300,00	0	
16.	SANITARNA	200	441	1.161	57	97.650,00	3	900,00	14	
17.	FARMACEUTSKA	160	41	10	9	24.500,00	2	2.500,00	2	
	UKUPNO:	12.147	11.981	2.388	1.252	901.144,00	131	150.850,00	112	

IIa IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se 9 vrsta kantonalnih inspekcija.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove

Red. broj	NAZIV INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku*
1.	Kantonalna inspekcija rada	glavni kantonalni inspektor rada	1	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	7	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Kantonalna tržišna inspekcija	glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		kantonalni tržišni inspektor	8	12
3.	Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija	glavni kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor	1	1
		kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor	5	8
4.	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	glavni kantonalni inspektor za cestovni promet	-	1
		kantonalni inspektor za cestovni promet	3	6
5.	Kantonalna inspekcija za ceste	kantonalni inspektor za ceste	1	1
6.	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
7.	Kantonalna termoenergetska inspekcija	kantonalni termoenergetski inspektor	-	2
8.	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	kantonalni rudarsko-geološki inspektor	1	1
UKUPNO:			32	52

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora po ovlaštenju do popune upražnjenog radnog mjesta. Kantonalna inspekcija rada, kantonalna tržišna inspekcija i kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija imaju glavnog kantonalnog inspektora. Ostale inspekcije nemaju sistematizovano ili popunjeno radno mjesto glavnog kantonalnog inspektora i njima neposredno rukovodi pomoćnik

direktora.

1. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA

U sastavu kantonalne inspekcije rada su dvije vrste inspekcija: kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa i kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu.

Kantonalna inspekcija rada ima 11 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor rada, 7 kantonalnih inspektora rada za oblast radnih odnosa i 3 kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

1. a. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, planirano je izvršenje 1848 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 1306 inspeksijskih nadzora. Kantonalni inspektori rada za oblast radnih odnosa su izvršili i 1438 nadzora nad poštivanjem Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-26/20 od 19.03.2020 o obustavi rada u djelatnosti trgovine na području Federacije BiH, Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-11/20 od 17.03.2020. godine i Naredbe Kantonalnog štaba civilne zaštite broj: 16-33-3232-10-1/20, od 19.03.2020. godine o privremenoj obustavi rada ugostiteljskih objekata svih kategorija kao ovlaštene tržišni i turističko –ugostiteljski inspektori.

Tokom 2020. godine jedan inspektor rada za oblast radnih odnosa je obavio osminu norme u oblasti radnih odnosa jer je zastupao Upravu na općinskim sudovima u svojstvu ovlaštenog predstavnika, isti je po ovlaštenju direktora Uprave obavljao i druge poslove. Dva inspektora rada za oblast radnih odnosa su bila spriječena da obavljaju radne zadatke zbog bolesti u trajanju od oko mjesec dana, dok je tri inspektora provelo 5 dana u izolaciji. Nadalje jedan inspektor je koristio neplaćeno odsustvo u trajanju od dva mjeseca zbog učešća na lokalnim izborima kao kandidat.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	1848	redovni inspeksijski nadzor	1577
		kontrola izvršenja rješenja	271
izvršeno inspeksijskih nadzora	1306	redovni inspeksijski nadzor	954
		inspeksijski nadzor po predstavkama	227
		kontrola izvršenja rješenja	125
poduzete mjere	Rješenja	rješenja o zabrani	90
		rješenja o otklanjanju nedostataka	32
		rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	3	
prekršajni nalozi: UKUPNO 349	F.P. 327 K.P. 22	iznos izrečenih novčanih kazni: 143.414 KM <u>13.100 KM</u>	

			156.514 KM
broj lica zatečenih „na crno”			469
broj lica koja su nakon inspekcijskog nadzora zasnovala radni odnos			119
broj pravnih lica koji ne ispunjavaju uvjete po Uredbi o uvjetima koje je preduzeće, odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti („Sl. novine F BiH“, broj 15/98 i 5/99).			15
broj kontrolisanih radnih dozvola stranih državljana			41
broj subjekata kod kojih je utvrđeno ponavljanje istog prekršaja			3
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			75 (od toga 48 zastupanja drugih inspekcija)
broj zaprimljenih predstavki			290

- Od ukupnog broja prekršajnih naloga, za 18 (osamnaest) je do dana izrade izvještaja zatraženo sudsko odlučivanje.

- 3 podnesena ZPPP-a još nisu procesuirana od strane općinskog suda u Zenici.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je utvrđeno nezakonito angažovanje radnika:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora	Broj lica zatečenih „na crno“
1. Proizvodna djelatnost:		
a) proizvodnja hrane i pekarskih proizvoda	49	11
b) proizvodnja mesa i mesnih prerađevina	8	
c) proizvodnja i obrada metalnih proizvoda	16	7
d) ostale proizvodne oblasti: PVC materijal i sl.	50	22
Ukupno proizvodna djelatnost (a+b+c+d)	123	40
2. Trgovinska djelatnost	332	33
3. Ugostiteljska djelatnost	397	61
4. Građevinska djelatnost	34	9
5. Javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom prometu	23	1
6. Proizvodnja, rezanje i prodaja rezane građe	9	6
7. Obrtništvo (zanatske radnje, autopraonice i sl.)	162	13

8. Tekstilna industrija, kožna galanterija i konfekcija	22	2
9. Benzinske pumpne stanice	1	
10. Ostale djelatnosti(sportske kladionice,javna preduzeća i ustanove,javna šumska preduzeća osiguravajuća društva, kablovski i tv emiteri, predškolski odgoj, obrazovanje, i sl.)	203	304
Ukupno (1 do 10)	1306	469

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Inspeksijski nadzor u cilju efikasnog otkrivanja i sprječavanja tzv. „rada na crno“, isplate plaća i uplate doprinosa u skladu sa Zakonom o radu i drugim važećim propisima iz oblasti radnih odnosa, utvrđivanje prekovremenog rada s obzirom da se najveći broj prijava odnosi na navedene nezakonitosti, a tokom ovog perioda veoma je bio izražen broj prijava koji se odnosio na Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u ZE-DO kantonu („Službene novine ZE-DO kantona 08/19).

U izvještajnom periodu Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa, na osnovu zaključka Vlade Zeničko dobojskog kantona broj 02-34-17281/19 od 22.11.2019.godine izvršila je u okviru svoje nadležnosti inspeksijske nadzor u svim javnim preduzećima, institutima i zavodima gdje se kao osnivač navodi Vlada Zeničko-dobojskog kantona, a tokom decembra mjeseca izvršila i kontrolu svih upošljavanja u istim subjektima.

2. U izvještajnom periodu utvrđeno nezakonito radno angažovanje 469 lica, o čemu je u skladu sa Zakonom, pismeno obaviještena i nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje. Nakon izvršenog inspeksijskog nadzora, 119 osoba je zasnovalo radni odnos, što je u skladu sa mjerama za unapređenje efikasnosti institucionalne strukture na tržištu rada, zacrtanim u “Strategiji zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020”, a sve u cilju efikasnije borbe protiv sive ekonomije i efikasne kontrole formalne ekonomije.
3. Posebno ističemo, obzirom na proglašenje stanja nesreće od strane Vlade FBiH, da su kantonalni inspektori rada kao ovlašteni turističko-ugostiteljski i tržišni inspektori vršili nadzor nad naredbama Federalnog štaba civilne zaštite, te su kao turističko-ugostiteljski kontrolisali **1150** ugostiteljskih objekta i izvršili zatvaranje **21** ugostiteljskog objekta, dok su kao tržišni inspektori kontrolisali **288** subjekata i izdali **(1)** jedan prekršajni nalog.

Od mjeseca juna 2020.godine Kantonalna inspekcija rada vršeci redovne i kontrolne nadzore iz svoje oblasti u kontinuitetu je paralelno vršila i nadzor nad postojećim naredbama Federalnog kriznog štaba i preporukama ZZJZFBiH, a na osnovu naloga direktora Uprave te je u periodu od mjeseca juna do kraja 2020. godine obavila 994 inspeksijska nadzora iz oblasti radnih odnosa i zaštite na radu kojom prilikom je u 191 slučaju utvrđena nepravilnost – nepoštivanje propisanih mjera i preporuka za sprječavanje širenja COVID – 19, izdato je 57 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka u pisanoj formi, sačinjeno 9 službenih zabilješki koje su proslijeđene kantonalnoj, odnosno općinskoj sanitarnoj inspekciji na nadležno postupanje, a takođe su usmeno na zapisnik izdata 123 rješenja u slučajevima utvrđenih neznatnih nepravilnosti u provođenju propisanih mjera i preporuka.

4. U skladu sa članom 159. stav 2. alineja a) Zakona o radu („Službene novine FBiH”, broj:

26/16,89/18), od strane glavnog inspektora izvršen je posredan inspekcijski nadzor, odnosno obrađeno, odgovoreno sa datim stručnim uputama na 63 pismeni zahtjeva-upita za zaštitu prava iz radnog odnosa i oblastu zaštite na radu zainteresovanih stranaka, poslodavaca, radnika i sindikata u slučajevima kada nije bilo potrebno neposredno vršenje neposrednog inspekcijskog nadzora.

5. U **669** usmenih ili telefonskih obraćanja, date su upute o najefikasnijem načinu primjene zakonskih propisa, te pružena pravna pomoć i date sugestije zainteresovanim strankama.
6. Potpisivanjem Protokola o saradnji sa Kantonalnim poreznim uredom u Zenici, stvoreni su uvjeti za elektronski pristup bazi podataka Federalnog ministarstva finansija, u dijelu koji se odnosi na prijavu, promjene u toku osiguranja i odjavu zaposlenika (obrazac JS 3100), što će se odraziti na povećanje efikasnosti u radu, skraćivanje vremena i troškova u radu ove inspekcije.
Tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno 4910 osobe, od kojih je prema polnoj strukturi 2583 ženskog i 2327 muškog spola.
Najčešće uočena kršenja propisa odnose se na nezakonito radno angažovanje zaposlenika tzv „rad na crno“, kašnjenje u isplati plaća i uplati doprinosa, kao i nepostupnje u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u ZE-DO kantonu („Službene novine ZE-DO kantona 08/19), koji su sankcionirani represivnim mjerama izdavanjem prekršajnih naloga i zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka
7. Zbog bolesti glavnog inspektora jedna inspektorica rada je pored svojih redovnih poslova vršila i dužnost glavnog inspektora rada po ovlaštenju direktora, što je također rezultiralo umanjanim brojem kontrola.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Dugogodišnje stanje koje je karakterisala velika ponuda radne snage, a što je imalo ima za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca koji su isplaćivali/ isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor i sl.), a naročito stanje pandemije počev od marta mjeseca stanje u oblasti se nije značajno poboljšalo.

Efikasnost u radu ove inspekcije će se uveliko povećati, a time i poboljšati stanje u oblasti, samo kadrovskim i materijalnim jačanjem, što podrazumijeva prijem novih izvršilaca i bolju opremljenost kako u dijelu broja vozni jedinica, tako i u nadgradnji postojeće Lotus elektronske platforme.

1. b. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila su tri kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Programom rada za 2020. godinu u toku mjeseca oktobra povećan je broj planiranih kontrola sa 284 na 356 iz razloga stupanja na rad novog inspektora rada za oblast zaštite na radu

počev od 07.07.2020.godine.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		356	redovni inspekcijski nadzor	250
			kontrola izvršenja rješenja	106
izvršeno inspekcijskih nadzora		409	redovni inspekcijski nadzor	265
			inspekcijski nadzor po predstavkama	33
			kontrola izvršenja rješenja	111
poduzete mjere	rješenja	107	rješenja o zabrani	3
			rješenja o otklanjanju nedostataka	99
			rješenja o upozorenju	5
	ZPPP	-	2	
	UKUPNO prekršajni nalozi	8 (7 K.P i 1 F.P)	Iznos izrečenih novčanih kazni: -po f.p 500 KM - po k.p 7.800 KM UKUPNO: 8.300 KM	
broj uviđaja povodom povrede na radu *			35	
broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta			157	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1	
broj zaprimljenih predstavki			38	

- Po izdatim prekršajnim nalogima nije zatraženo sudsko odlučivanje.

* Od ukupnog broja uviđaja povodom povreda na radu 30 radnika je pretrpilo teže povrede, a 5 radnika lakše povrede.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Oblast nisko i visokogradnje i radilišta	35
Oblast proizvodnje i obrade metalnih proizvoda	45
Oblast tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije	64
Oblast rezanja drveta	50
Oblast mesne industrije	17
Oblast proizvodnje hrane, kruha i peciva	33
Oblast poljoprivrede	12

Oblast prometa nafte, naftnih prerađevina i plina	8
Oblast prijevoza robe i putnika	14
Ostale nespomenute oblasti prerade i proizvodnje (mlijeko i mliječni proizvodi, kafa, guma i PVC proizvodi i sl.)	24
Ostale oblasti (uslužne djelatnosti- trgovina, ugostiteljstvo, hemijske čistionice, auto-servisi, obrazovanje, kultura, javni emiteri, sportske kladionice i sl.)	107
Ukupno:	409

Na samom početku pandemije Covid 19. kantonalni inspektori rada za oblast zaštite na radu u timu sa inspektorima iz drugih oblasti koji su bili ovlašteni kao inspektori zaštite na radu, vršili su intenzivno nadzor nad naredbom Federalnog štaba civilne zaštite i preporukama ZZJZFBiH, te su u 237 slučajeva utvrđene nepravilnosti, koje se odnose na ličnu i zaštitnu opremu i plan organizacije rada u vrijeme pandemije, te su u skladu sa Zakonom poduzete odgovarajuće preventivne i korektivne mjere.

- b) Stanje u oblasti zaštite na radu karakteriše nastavak trenda iz prethodne godine, koji se ogleda u odgovornijem odnosu poslodavaca prema ovom segmentu rada, boljem organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, boljoj saradnji poslodavaca sa inspeksijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu, a što je pozitivan efekat i rezultat poduzetih aktivnosti ove inspekcije u oblasti zaštite na radu.

Relativno mali broj poduzetih kaznenih mjera, (prekršajnih naloga i zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka), posljedica je, između ostalog i neprimjenjivosti kaznenih odredbi Zakona o zaštiti na radu koji datira od 1990. godine, koji je važio do novembra 2020. godine, iz razloga što su novčane kazne izražene u dinarima, tako da se ni nakon izvršene denominacije i prenominalizacije, novčane kazne ne mogu primjenjivati zbog niskih vrijednosti istih (1-10 KM), jer nisu usklađene sa minimalno propisanim novčanim kaznama Zakona o prekršajima Federacije BiH. Neprimjenjivost kaznenih odredbi federalnih propisa, kantonalni inspektori rada za oblast zaštite na radu prevazilaze djelujući preventivno i poduzimajući upravne mjere tj. donose rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka. Ukoliko se prilikom kontrole izvršenja rješenja utvrdi nepostupanje po izrečenim upravnim mjerama, inspektori imaju mogućnost izricanja novčanih kazni po Zakonu o inspekcijama u Zeničko-dobojskom kantonu koju i primjenjuju.

U kontekstu odredbi novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020. godine i objavljen u Službenim novinama F BiH broj:79/20. situacija u ovoj oblasti trebala bi se rapidno popraviti.

- c) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima za poboljšanje stanja:

Na stanje u oblasti zaštite na radu negativno je uticala činjenica da je do novembra 2020. godine na snazi bio Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, koji je sadržavao prevaziđena pravna rješenja. Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama i koji ne zadovoljavaju savremene evropske standarde i propise. Isto se negativno odražava na stanje u oblasti zaštite na radu. Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i

dr).

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljane navedenih poslova. Nije rijetka situacija da u privrednim subjektima, u kojima je od strane stručne i ovlaštene firme izvršen pregled i ispitivanje sredstava rada i opreme, prilikom vršenja inspeksijskog nadzora inspektori utvrde nedostatke i nepravilnosti na tim sredstvima rada, vezano za sigurnost zaposlenika.

Prilikom vršenja redovnog nadzora nad provođenjem mjera iz oblasti zaštite na radu i vršenja uviđaja kod teških povreda i povreda sa smrtnim ishodom, postoji problem oko pristupa standardima za ličnu zaštitnu opremu, kojima su pobliže definisane mjere kontrole, pregleda i održavanja iste. Standardima je takođe definisan i način korištenja ličnih zaštitnih sredstava kao i materijali od kojih se izrađuju ista, a s obzirom da Agencija za standardizaciju BiH bez naknade ne dozvoljava uvid u iste u ovoj godini bi trebalo izdvojiti odgovarajuća sredstva za ovu namjenu.

Za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je donijeti novu prateću zakonsku regulativu od strane resornog Federalnog ministra (odgovarajuće pravilnike), u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020.godine i objavljen u Službenim novinama F BiH broj:79/20.

2. KANTONALNA TRŽIŠNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31.12.2020. godine planirano je 1820 a izvršeno ukupno 1808 inspeksijskih nadzora. Kantonalna tržišna inspekcija ima 9 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	1820	redovni inspeksijski nadzor	1436
		kontrola izvršenja rješenja	384
izvršeno inspeksijskih nadzora	1808	redovni inspeksijski nadzor	1234
		inspeksijski nadzor po predstavkama	227
		kontrola izvršenja rješenja	347
poduzete mjere	Rješenja	rješenja o zabrani	31
		rješenja o otklanjanju nedostataka	305
		rješenja o upozorenju	0
	ZPPP	0	
	prekršajni nalozi:	199	iznos izrečenih novčanih kazni: 216.860,00 KM 190 PN po federalnim zakonima 210.060,00 KM 9 PN po zakonima ZDK 6800,00 KM
Zaključci o dozvoli	1		

	izvršenja prisilom	
Broj zapečaćenih objekata		1
broj slučajeva oduzimanja robe		0
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		20
broj zaprimljenih predstavki		279

- Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki 12 je reklamacija potrošača, od kojih je 6 riješeno u korist potrošača, 6 je bilo neosnovanih.
- Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga (199 naloga) zatraženo je 27 sudskih odlučivanja.

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31. 12.2020. godine planirano je 1820 a izvršeno ukupno 1808 inspeksijskih nadzora od kojih su 69 inspeksijskih nadzora tržišni inspektori izvršili kao ovlaštene inspektore rada iz oblasti zaštite na radu. Kantonalna tržišna inspekcija je u toku 2020. godine imala 8 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor, jedan inspektor je u prvom kvartalu 2020. godine pored poslova tržišnog inspektora vršio dužnost glavnog turističko – ugostiteljskog inspektora, te je isti penzionisan, a jedan inspektor je preraspodjelom radnog mjesta počeo sa radom utoku mjeseca decembra.

Od mjeseca juna pa do kraja 2020.godine kantonalna tržišna inspekcija je u okviru redovnih inspeksijskih nadzora vršila i nadzor poštivanja Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva koje su u navedenom periodu bile na snazi i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH iz oblasti trgovine, uslužnih djelatnosti i malih obrta, a u skladu sa Nalozima Direktora uprave. U navedenom periodu izvršeno je 849 inspeksijskih nadzora iz nadležnosti tržišne inspekcije u okviru kojih je izvršen i nadzor poštivanja gore navedenih Naredbi KŠFMZ, tom prilikom subjekti nadzora su dobijali usmene upute, te se djelovalo preventivno, a u 19 slučajeva, gdje je uočeno teže kršenje aktuelnih naredbi, nadležnim općinskim/gradskim sanitarnim inspekcijama isto je dostavljeno na nadležno postupanje.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor

Segment nadzora	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora
Inspeksijski nadzor trgovačkih radnji	807
Inspeksijski nadzor trgovačkih radnji-BPS - predmet kontrole ispunjavanja minimalno-tehničkih uvjeta	26
Inspeksijski nadzor kod proizvođača pekarskih proizvoda - predmet kontrole izdavanja fiskalnih računa i posjedovanje vjerodostojne dokumentacije o nabavci robe	68
Zdravstvene usluge-stomatološke ordinacije	20
Inspeksijski nadzor u privatnim zdravstvenim ustanovama	70
Inspeksijski nadzor frizersko-kozmetičkih usluga	70
Inspeksijski nadzor zlatarskih radnji	7
Inspeksijski nadzor kod prometa svježeg mesa-mesnice	61
Inspeksijski nadzor kod proizvodnje i prometa suhomesnatih proizvoda	33

Obrt proizvodnja i uslužna djelatnost	162
Promet Sekundarnom sirovinama	2
Pilane	12
Inspeksijski nadzor ugostiteljske usluge -predmet kontrole izdavanja fiskalnih računa	48
Inspeksijski nadzor po ovlaštenju, inspekcija rada za oblast zaštite na radu	39
Inspeksijski nadzor kod fizičkih lica bez odobrenja	36
Kontrolni inspeksijski nadzor izvršenja rješenja	347
Ukupno:	1808

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Inspeksijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad kod trgovaca i obrtnika (automehaničara, autolakirera, autopraonica, frizera), s obzirom da se najveći broj prijavi bespravnog rada odnosi na navedene djelatnosti. Otkriveno 36 fizičkih lica koje je obavljalo djelatnost bez odobrenja, te je donešeno 31 rješenje o zabrani rada i izdati prekršajni nalozi.
2. Inspeksijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad, po prijavi, kod lica koja vrše prodaju na pijaci rabljene robe kojom upravlja JP Tržnica Zenica, uz asistenciju policijskih službenika i dva inspektora Uprave za indirektno oporezivanje, svako u okviru svoje nadležnosti. Prilikom nadzora zatečeno je 81 lice koje obavlja trgovinu, od kog broja 13 lica nije posjedovalo odobrenje za rad. Za utvrđeni prekršaj donešeno je rješenje o zabrani i prekršajni nalozi pravnom i odgovornom licu
3. U toku mjeseca marta izvršen je pojačani inspeksijski nadzor Privatnih zdravstvenih ustanove i fizičkih lica koja obavljaju zdravstvenu djelatnost. Kontrolisano je 47 poslovnih subjekata i nisu utvrđene nepravilnosti u poslovanju
4. U periodu od 19.03. do 25.06.2020. godine, uključujući i rad u dane vikenda, vršeni su inspeksijski nadzori poštivanja Odluke Vlade FBiH o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena broj:411/2020 od 16.03.2020. godine, a koja je stupila na snagu sa danom donošenja. Kontrole su prvenstveno vršene po prijavi građana i u manjem obimu redovni inspeksijski nadzori zbog Odluke o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom korona virusa (COVID – 19) na području Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik FBiH“, br.21/2020). Evidentirani slučajevi kršenja Odluke su sankcionisani prekršajnim nalogima u skladu sa Zakonom o kontroli cijena i Zakonom o unutrašnjoj trgovini.
5. Po Odluci Vlade FBiH o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena broj: 515/2020 od 09.04.2020. godine, koja je također stupila na snagu danom donošenja izvršeno je 8 inspeksijskih nadzora. Nepoštivanje navedene Odluke utvrđeno je u dva slučaja što je sankcionisano sa prekršajnim nalogima u skladu sa Zakonom o kontroli cijena.
6. U vezi sa Odlukom o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom korona virusa (COVID – 19) na području Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik FBiH“, br.21/2020) zbog situacije i obima posla na terenu Direktor uprave je ovlastio 12 inspektora iz drugih inspekcija, a koji ispunjavaju uslove, da obavljaju poslove tržišnog inspektora po ovlaštenju. Inspektori po

ovlaštenju su vršili neposredan nadzor poštivanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite o obustavi rada u djelatnosti trgovine na području Federacije BiH u periodu od 19.03 do 17.04.2020. godine uključujući i rad u dane vikenda, kojom prilikom je izvršeno ukupno 2019 nadzora. Nepoštivanje naredbe utvrđeno je u 27 slučajeva, subjektima nadzora naloženo je da zatvore poslovne prostorije o čemu je sačinjen Zapisnik, a isti su odmah postupili po usmenoj uputi inspektora.

7. U toku mjeseca juna 2020. godine tri tržišna inspektora po ovlaštenju direktora Uprave vršili su poslove inspektora rada za oblast zaštite na radu. Izvršili su ukupno 68 inspekcijskih nadzora od toga 39 redovnih i 29 kontrolnih inspekcijskih nadzora i donijeli 29 Rješenja o otklanjanju nepravilnosti što je uvršteno u gornje tabele.
8. U toku mjeseca decembra 2020. godine izvršen je inspekcijski nadzor, a po prijavi, posjedovanja odobrenja za rad, kod lica koja vrše prodaju na pijaci u mjestu Usora kojom gazduje preduzeće Vrt doo Žabljak, Usora. Tom prilikom pet tržišnih inspektora i glavni tržišni inspektor uz asistenciju policijskih službenika PS Usora evidentirali su 97 lica koja vrše trgovinu na pomenutoj lokaciji, a od kojih njih 19 ne posjeduje odobrenje za rad. Za utvrđeni prekršaj donešeno je rješenje o zabrani i prekršajni nalozi pravnom i odgovornom licu.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je:

- inicirati izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, u dijelu koji se odnosi na postupak zatvaranja bespravnih radnji pečaćenjem na licu mjesta, na način kako je to riješeno Zakonom o poreznoj upravi,
- Inicirati donošenje podzakonskih akata za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini kojim bi se povećala zaštita potrošača.
- Inicirati usklađivanje Zakona o obrtu, Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti sa Zakonom o fiskalnim sistemima.
- Inicirati izmjene Zakona o mjeriteljstvu FBiH i proizašle pravilnike zbog nemogućnosti primjene istih na terenu.

3. KANTONALNA TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 1.100, a izvršeno ukupno 1.005 inspekcijskih nadzora. Kantonalna turističko – ugostiteljska inspekcija ima 6 izvršilaca od kojih je jedan glavni turističko – ugostiteljski inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora	1.100	redovni inspekcijski nadzor	748
		kontrola izvršenja rješenja	352

izvršeno inspekcijskih nadzora		1.005	redovni inspekcijski nadzor	776
			inspekcijski nadzor po predstavkama	67
			kontrola izvršenja rješenja	162
poduzete mjere	Rješenja	157	rješenja o zabrani	14
			rješenja o otklanjanju nedostataka	127
			rješenja o upozorenju	16
	ZPPP	3		
	prekršajni nalozi:	62	17 prekršajnih naloga po zakonima ZDK – 6.650,00 KM 45 prekršajna naloga po zakonima F BiH –13.050,00 KM Ukupno izrečeno: 19.700,00 KM	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	2			
Broj zapečaćenih objekata		1		
Zatraženo sudsko odlučivanje		4		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		17		
broj zaprimljenih predstavki		99		

U ovom izvještajnom periodu je bilo:

- 17 zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima,
- 4 Zahtjeva za sudsko odlučivanje,
- I 3 Zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija je u toku izvještajnog perioda imala 6 inspektora, dva inspektora su stekli pravo za odlazak u mirovinu, jedan 25.06. 2020, a drugi 04.08.2020. godine. Zbog nepopunjenosti mjesta glavnog TU inspektora jedna inspektorica je u periodu od 04.03. do 03.07.2020.godine obavljala poslove glavne kantonalne turističko-ugostiteljske inspektorice, po ovlaštenju direktora Uprave. Početkom mjeseca jula, sa radom je počela, glavna kantonalna turističko-ugostiteljska inspektorica, a 10.09.2020. godine, sa radom je počela i nova inspektorica, a s obzirom da se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istoj je, u skladu sa odredbom člana 32. stav 1. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci. Jedan turističko-ugostiteljski inspektor je preventivno suspendovan zbog vođenja krivičnog postupka. U ovom izvještajnom periodu inspektori su bili odsutni zbog bolovanja (glavni inspektor je bio odsutan 4 (četiri) mjeseca, dok je jedan inspektor je bio 3 (tri) mjeseca, a drugi 2 (dva) mjeseca na bolovanju. Jedna inspektorica zbog nemogućnosti da iz objektivnih razloga izvršava planirane aktivnosti na propisan način (nemogućnost vođenja postupka u elektronskoj formi, nemogućnost postizanja ažurnosti postupaka i drugo), vršila je mali broj inspekcijskih nadzora u fizičkom obliku.

Donošenjem Odluke o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije Bosne i Hercegovine, privremeno je obustavljeno pružanje ugostiteljskih usluga svih kategorija, osim ugostiteljskih objekata koji tehnički mogu osigurati šaltersku prodaju i dostavu hrane, zbog čega su kantonalni turističko-ugostiteljski inspektori prilagodili svoj rad shodno

Naredbama Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite.

Nakon ukidanja proglašenog stanja nesreće od strane Vlade Federacije BiH, kantonalni turističko-ugostiteljski inspektori su u okviru redovnih inspekcijskih nadzora, u redovnom radnom vremenu, poslijepodnevnim satima, i u dane vikenda, vršili inspekcijski nadzor poštivanja Naredbi Kriznih štabova Federalnog i Kantonalnog ministarstva zdravstva, te Preporuka Federalnog Zavoda za javno zdravstvo za rad u ugostiteljstvu i hotelima.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

<i>Segment nadzora</i>	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "BAROVI" (kafana, bosanska kafana, noćni klub, noćni bar, disko klub, caffe bar, pivnica, buffet, krčma, konoba)	383
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "RESTORANI" (restoran, gostionica, zdravljak, ćevabdžinica, aščinica, buregdžinica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekat brze prehrane)	370
Kontrola smještajnih jedinica (hoteli, moteli, pansioni, sobe za iznajmljivanje, hostel, pansion)	16
Kontrola fizičkih lica bez odobrenja	7
Kontrola po pismenim predstavkama	67
Kontrolni inspekcijski nadzor izvršenja rješenja	162
Ukupno:	1.005

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Do proglašenja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19) u mjesecu martu na području Federacije Bosne i Hercegovine, kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija je radila redovne kontrole prema Programu rada Uprave za 2020. godinu.
2. Zbog situacije i obima posla na terenu, a u vezi sa Odlukom o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije Bosne i Hercegovine, direktor Uprave je ovlastio 6 inspektora rada za oblast radnih odnosa da obavljaju poslove kantonalnog turističko-ugostiteljskog inspektora. Inspektori po ovlaštenju su vršili neposredni inspekcijski nadzor poštivanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-11/20 od 17.03.2020. god. i Naredbe Kantonalnog štaba civilne zaštite broj: 16-33-3232-10-1/20, od 19.03.2020. godine o privremenoj obustavi rada ugostiteljskih objekata svih kategorija. Šest kantonalnih inspektora rada, kao turističko-ugostiteljski inspektori po ovlaštenju izvršili su ukupno 660 inspekcijskih nadzora u periodu od 20.03 do 31.03., uključujući i rad u dane vikenda. Zbog nepoštivanja gore navedenih naredbi kantonalni turističko-ugostiteljski inspektori po ovlaštenju su zabranili rad u ukupno 22 ugostiteljska objekta, o čemu su sačinjeni zapisnici.
3. Od mjeseca juna pa do kraja 2020.godine kantonalna turističko - ugostiteljska inspekcija je u okviru redovnih inspekcijskih nadzora vršila i nadzor poštivanja Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva koje su u navedenom periodu bile na snazi i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH za rad ugostiteljskih objekta i za rad hotele, a u

skladu sa Nalozima Direktora uprave. U navedenom periodu izvršeno je 403 inspekcijska nadzora iz nadležnosti turističko – ugostiteljske inspekcije u okviru kojih je izvršen i nadzor poštivanja gore navedenih Naredbi KŠFMZ, tom prilikom subjekti nadzora su dobijali usmene upute, te se djelovalo preventivno, a u 8 slučajeva, gdje je uočeno teže kršenje aktuelnih naredbi, nadležnim općinskim/gradskim sanitarnim inspekcijama je dostavljeno na nadležno postupanje.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u oblasti ugostiteljstva i turizma negativno se odražava visina kazni, koje su propisane u najnižem iznosu od 150 KM, kao i nemogućnosti izricanja zaštitne mjere zabrane rada. Kako inspektor prema Zakonu o prekršajima, može izreći samo najnižu propisanu novčanu kaznu, te kako je istim Zakonom omogućeno plaćenje 50% novčane kazne u roku od 8 dana od dana prijema prekršajnog naloga, kaznenom politikom u ovoj oblasti ne postiže se svrha kažnjavanja.

Na poboljšanje stanja u ovoj oblasti uticalo bi povećanje visine propisanih novčanih kazni, čime bi se smanjio broj subjekata koji ponavljaju prekršaje (tzv. recividisti).

Jedan od značajnijih razloga za postojeće stanje u ovoj oblasti je i nedovoljan broj inspektora koji vrše inspekcijski nadzor na terenu. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove sistematizovano je 9 inspektora sa glavnim inspektorom, a trenutno je 5 kantonalnih inspektora i glavni inspektor. Planiranjem prijema novih kantonalnih turističko-ugostiteljskih inspektora, u narednoj budžetskoj godini, u velikoj mjeri bi se doprinijelo većoj efikasnosti u radu ove inspekcije.

4. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) *Poduzete aktivnosti*

Inspekcijski nadzor u ovom izvještajnom periodu vršila su tri kantonalna inspektora za cestovni promet, od kojih su dva kantonalna inspektora za cestovni promet sa sjedištem u Zenici, dok je jedan kantonalni inspektor za cestovni promet sa sjedištem u Visokom.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora	636	redovni inspekcijski nadzor	566	
		kontrola izvršenja rješenja	70	
izvršeno inspekcijskih nadzora	691	redovni inspekcijski nadzor	475	
		inspekcijski nadzor po predstavkama	109	
		kontrola izvršenja rješenja	107	
poduzete mjere	rješenja	96	rješenja o zabrani	49
			rješenja o otklanjanju nedostataka	40
			rješenja o upozorenju	-
			rješenja o isključenju vozila	7

		rješenja o udaljavanju vozača	-
	zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	0	
	ZPPP	0	
	prekršajni nalozi	439	iznos izrečenih novčanih kazni: 220.050,00 KM
broj zaustavljenih i kontrolisanih vozila	3682		
broj nelegalnih prijevoznika	27		
broj isključenih prijevoznika iz prometa	7		
broj udaljavanja vozača iz vozila	-		
broj zahtjeva za brisanje iz registra	-		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	16		
broj zaprimljenih predstavki	80		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema vrsti prijevoza koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Prijevoz tereta:	
a) javni prijevoz tereta	261
b) prijevoz tereta za vlastite potrebe	254
Ukupno prijevoz tereta (a+b)	515
Prijevoz putnika:	
c) linijski i ugovoreni prijevoz	100
d) taksi prijevoz	76
Ukupno prijevoz putnika (c+d)	176
Ukupno:	691

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga 7 prekršajnih naloga su izdati po Zakonu o inspekcijama ZDK u ukupnom iznosu od 5.900,00 KM, a za 29 prekršajnih naloga zatraženo je sudsko odlučivanje pred nadležnim općinskim sudovima.

Pored redovnih inspekcijskih nadzora u ovom izvještajnom periodu inspektori su postupali po operativnim planovima rada na terenu, službenim zabilješkama policijskih službenika, predstavkama prijevoznika i drugih podnosilaca.

Inspekcijski nadzor je vršen u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u popodnevnim satima i u dane vikenda.

U periodu od 22.03 do 20.04.2020. godine dva inspektora za cestovni promet su radili kao tržišni inspektori po ovlaštenju direktora Uprave, te su vršili nadzor nad poštivanjem Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-26/20 od 19.03.2020 o obustavi rada u djelatnosti trgovine na području Federacije BiH. Tom prilikom izvršili su 248 nadzora. Jedan kantonalni inspektor za cestovni promet je u periodu od 07.05 do 15.05.2020. godine radio kao inspektor zaštite na radu po ovlaštenju direktora, kojom prilikom je izvršio 44 inspekcijska nadzora.

U periodu od juna do decembra 2020. godine u okviru redovnih inspekcijskih nadzora

inspektori su vršili i kontrolu poštivanja Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva koje su u navedenom periodu bile na snazi i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH iz oblasti javnog prijevoza, a u skladu sa Nalozima Direktora uprave. Sačinjeno je 53 zapisnika o inspeksijskom nadzoru. Inspeksijskim nadzorom je utvrđeno da 24 prijevoznika ne postupa po Naredbama Kriznog štaba federalnog ministarstva zdravstva te su zapisnici o inspeksijskom nadzoru prosljeđeni Kantonalnom sanitarnom inspektoratu na nadležno postupanje.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti potrebno je uraditi sljedeće:

Inicirati na izmjenama i dopunama Zakona o cestovnom prijevozu FBiH koji se u praksi pokazao da ima određene nedostatke u pogledu definicije i načina utvrđivanja nelegalnog taksi prijevoza.

Intenziviranje komunikacije između MUP – a, inspeksijskih i općinskih/gradskih organa nadležnih za poslove saobraćaja.

Efikasnost u radu ove inspekcije će se uveliko povećati, a time i poboljšati stanje u oblasti kadrovskim i materijalno – tehničkim jačanjem, što podrazumijeva prijem novih izvršilaca i bolju opremljenost kako u dijelu broja voznih jedinica, tako i u nadgradnji postojeće Lotus elektronske platforme. Također kao jedan od nedostataka se može navesti i ne posjedovanje odgovarajuće opreme i sredstava za provođenje odredbi Zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu BiH

5. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020 godinu, za period 01.01. do 31.12.2020. godine, planirano je 160 a izvršeno ukupno 163 inspeksijska nadzora, s tim da je kantonalni inspektor za ceste u periodu od 23.03. do 17.04.2020. godine radio kao kantonalni tržišni inspektor po ovlaštenju Direktora uprave. U navedenom periodu vršen je nadzor nad poštivanjem Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-26/20 od 19.03.2020 o obustavi rada u djelatnosti trgovine na području Federacije BiH, te je izvršeno 133 nadzora kod poslovnih subjekata koji se bave djelatnošću trgovine. U mjesecu maju i junu 2020 godini kantonalni inspektor za ceste je radio po ovlaštenju kao inspektor za zaštitu na radu i izvršio ukupno 183 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni inspektor za ceste.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	160	izvršeno inspeksijskih nadzora	163	redovni inspeksijski nadzor	89
				inspeksijski nadzor po predstavkama	41
				kontrola izvršenja rješenja	33
poduzete	rješenja		32	rješenja o zabrani	1

mjere			rješenja o otklanjanju nedostataka	31
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	13	iznos izrečenih novčanih kazni: 7.800,00 KM, (3 plaćena naloga, 5 naloga zatraženo sudsko odlučivanje, 1 nalog prekoračen rok, 4 naloga nisu postala pravosnažna)	
	broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		6	
	broj zaprimljenih predstavki*		62	

*Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki u 41 slučaju je izvršen inspekcijski nadzor:

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Održavanje i izgradnja javnih cesta	44
Izgradnja objekata u pojasu javnih cesta	77
Izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama	42
Ukupno:	163

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta jesu:

- neprovođenje mjera zaštite regionalnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (održavanje regionalnih cesta u skladu sa članom 47. i 81. Zakona o cestama, zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama u skladu sa članom 54. stav 8. i 56. Zakona o cestama), što je dovelo do toga da su ceste na području Zeničko-dobojskog kantona u izuzetno lošem stanju, jer je asfaltni zastor na većini cesta dotrajavao i iz tog razloga nastaju česta oštećenja kao što su pukotine, lomovi, neravnine i dr.,
- izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa regionalnih cesta, u proteklom periodu, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu i nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja regionalnih cesta u skladu sa članom 76. Zakona o cestama,
- nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- nedovoljan iznos novčanih sredstava za održavanje postojeće mreže cesta te izgradnju novih cesta,

- nedosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše oblast cesta, od strane onih koje Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga, na to obavezuju, a to je upravitelj regionalnih cesta,
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspeksijske kontrole na cestama koje su već duže vrijeme u upotrebi, a ne posjeduju potrebnu dokumentaciju,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za dostavu podataka bitnih za inspeksijski nadzor, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te ne vršenju poslova od strane upravitelja regionalnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost,

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na uklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti cesta.

6. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, u navedenoj inspekciji jedan kantonalni elektroenergetski inspektor je počeo sa radom dana 03.03. nakon okončane konkursne procedure za popunu navedenog radnog mjesta, a s obzirom da se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istom je, u skladu sa odredbom člana 32. stav 1. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Pored upoznavanja sa propisima i procedurama vršenja inspeksijskog nadzora, kantonalni elektroenergetski inspektor je zbog proglašenja stanja nesreće od strane Vlade FBiH u mjesecu martu i uvođenja posebnog režima rada inspekcija, sa inspektorom za ceste koji je vršio nadzor kao ovlašteni kantonalni tržišni inspektor, prisustvovao inspeksijskom nadzoru pri čemu elektroenergetski inspektor nije vršio neposredan inspeksijski nadzor.

Kako za 2020. godinu nije postojao program rada elektroenergetske inspekcije, kantonalni inspektor je vršio nadzor po zaprimljenim predstavkama te je u 12. mjesecu po planu rada za taj mjesec vršio i redovne nadzore.

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor u oblasti elektroenergetike za Zeničko-dobojski kanton vrši jedan inspektor.

Pregled ukupne inspeksijske aktivnosti sa poduzetim mjerama u oblasti elektroenergetike za period od ožujka do prosinca 2020g. dat je u tabeli 1.

Tabela 1.

izvršeno inspeksijskih nadzora	21	redovni inspeksijski nadzor	12
		inspeksijski nadzor po predstavkama	11
		kontrola izvršenja rješenja	5

poduzete mjere	Rješenja	6	rješenja o zabrani	0
			rješenja o otklanjanju nedostataka	6
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	0		
	prekršajni nalozi:	0	iznos izrečenih novčanih kazni:	
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		-	
Broj zapečaćenih objekata			-	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			0	
broj zaprimljenih predstavki			13	

7. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

8. KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31.12.2020. godine planirano je 135 i izvršeno ukupno 93 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni rudarsko-geološki inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	135	redovni inspeksijski nadzor	103	
		Kontrola izvršenja rješenja	32	
izvršeno inspeksijskih nadzora	93	redovni inspeksijski nadzor	59	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	2	
		Kontrola izvršenja rješenja	32	
Poduzete mjere	rješenja	11	rješenja o zabrani	4
			rješenja o otklanjanju nedostataka	6
			rješenja o upozorenju	1

ZPPP	-	
Izveštaj o počinjenom krivičnom djelu	-	
Prekršajni nalozi	10	iznos izrečenih novčanih kazni: 56.200 KM Sudsko odlučivanje zatraženo je za 6 prekršajnih naloga
zaključci o dozvoli izvršenja rješenja		1
broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije		14
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1
broj zaprimljenih predstavki*		5

*Od zaprimljenih predstavki, zbog nenadležnosti ove inspekcije, 3 su proslijeđene nadležnom organu

Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na inspeksijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa, inspeksijski nadzor lokaliteta/pozajmišta nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala, te vršenje stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2019. godinu subjekata nadzora.

U cilju otkrivanja i sankcionisanja subjekata koji obavljaju djelatnosti vađenja kamena i drugih mineralnih sirovina bez odobrenja, kantonalni rudarsko-geološki inspektor je vršio inspeksijski nadzor potencijalnih i poznatih lokaliteta nelegalne eksploatacije mineralnih resursa na području općine Tešanj, Olovo, Zavidovići i Maglaj, s obzirom da se tu nalazi najveći broj lokaliteta na kojim se povremeno vrši nelegalna eksploatacija krečnjaka, serpentinita i drugog stijenskog materijala.

Redovan inspeksijski nadzor vršen je kod 14 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspeksijskim nadzorom je utvrđeno da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom. Radi složenosti inspeksijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan (nekada je potrebno i više dana za vršenje jednog nadzora).

Na teritoriji Kantona nalazi se oko 20 lokaliteta na kojima se povremeno vrši nelegalne eksploatacija mineralnih resursa, uglavnom krečnjaka, serpentinita i drugog stijenskog materijala, od strane privrednih subjekata i fizičkih lica. Najočitiiji primjeri su: „Trebačko brdo” u općini Tešanj, „Bistrica-Oruče” u općini Maglaj, „Kamenica”, „Dolac” i „Krajnici” u općini Zavidovići, „Brankovići” u općini Žepče, „Klecala”, „Kremenac”, „Ćuništa” i „Careva Čuprija” u općini Olovo.

U mjesecu martu i aprilu 2020.godine inspektor je bio ovlašten da obavlja poslove kantonalnog tržišnog inspektora, te je vršio inspeksijski nadzor nad primjenom Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite o obustavi rada djelatnosti trgovine na području Federacije Bosne i Hercegovine usljed nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa COVID 19. Prilikom vršenja navedenih poslova

inspektor je izvršio 234 nadzora, i putem zapisnika poduzeo mjere zatvaranja objekata za 3 subjekta nadzora.

U mjesecu junu 2020.godine inspektor je bio ovlašten da obavlja poslove kantonalnog inspektora rada za zaštitu na radu, te je vršio inspekcijski nadzor nad primjenom Naredbe Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo na području Federacije Bosne i Hercegovine, usljed bolesti uzrokovane pojavom koronavirusa COVID 19. Prilikom vršenja navedenih poslova inspektor je izvršio 28 nadzora.

Zbog bolesti uzrokovane virusom COVID 19, inspektor je bio odsutan više od mjesec dana tokom 11. i 12. mjeseca izvještajnog perioda.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u ovoj oblasti na području Kantona negativno se odražava problem povremene, nelegalne eksploatacije mineralnih resursa od strane privrednih društava, na pozajmištima stijenskog materijala u putnim pojasevima i pojasu šuma, na području općina Maglaj, Olovo i Zavidovići;

Pravovremenim dostavljanjem informacija od strane šumara, policijskih službenika i drugih lica i subjekata, o licima koja vrše nelegalnu eksploataciju stijenskog materijala, moguće je efikasnije suzbijanje ove pojave. Otkopane mineralne sirovine uglavnom se koriste za izgradnju i održavanje puteva i pripadajućih objekata (mostova, prijelaza, šumskih puteva i dr.) u blizini otkopa.

Zbog nemogućnosti procjene imovinske koristi pribavljene nelegalnom eksploatacijom mineralne sirovine, propisana mjera oduzimanja iste, teško je provodiva, obzirom da općinski sudovi rješenjima upućuju Upravu na parnične postupke, te je neophodno da nadležni organ riješi navedeni Okažnjavanja.

Da bi se prevazišle poteškoće u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažovanje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske). Prethodnim bi se stvorili uvjeti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namjenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja. Jedan od preduvjeta provođenja procedure inspekcijskog nadzora, kao i pokretanja prekršajnih i krivičnih postupaka je pribavljanje adekvatne fotodokumentacije, što trenutno nije moguće jer inspektor nema službeni fotoaparatus.

Poseban slučaj pojavio se je prilikom inspekcijskog nadzora prerade mineralne sirovine dijabaza na lokaciji Želeća općina Žepče u 2019.godini, kada je inspektor utvrdio da je općina Žepče izdala odobrenja (građevinsku i upotrebnu dozvolu) d.o.o "Cesting" iz Žepča, za eksploataciju mineralne sirovine dijabaza u dijelu prerade. S obzirom da općine nemaju nadležnost da izdaju odobrenja iz oblasti rudarstva, inspektor je odmah reagovao i uputio zahtjev Ministarstvu za privredu Zeničko-dobojskog kantona da se odobrenja koja je izdala općina Žepče ukinu, odnosno ponište po pravu nadzora. Po uputi Ministarstva za privredu, inspektor je zahtjev za ukidanje/poništenje općinskih odobrenja uputio Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona. Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona odgovorilo je inspektoru da jeste stvarna nadležnost organa nadležnih za prostorno uređenje (općina i kantona) prilikom odobravanja djelatnosti prerade mineralnih sirovina u Zeničko-dobojskom kantonu izvan granica odobrenih eksploatacionih polja. Pošto materijalnim propisom Zakonom o rudarstvu Zeničko-dobojskog kantona nije propisano da je nadležnost za eksploataciju mineralnih sirovina podijeljena na općinske i druge organe, to je Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove dostavljen

prijedlog za rješavanje sukoba nadležnosti između općinskog organa općine Žepče nadležnog za prostorno uređenje i rudarske inspekcije. Zbog očigledno nerazjašnjenog prethodnog pitanja stvarne nadležnosti rudarske inspekcije izvan odobrenih eksploatacionih polja u Zeničko-dobojskom kantonu, inspektor ne može planirati kontrole na poznatim lokalitetima. Evidentna je ozbiljna nezainteresiranost Ministarstva za privredu pri rješavanju pitanja nadležnosti prerade mineralnih sirovina izvan odobrenih eksploatacionih polja, te se „ostavlja“ inspektoru da to sam riješi.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije rudarsko-geološkog inspektora na stručnoj razini sa resornim Ministarstvom privrede, neophodno je radno angažovanje stručnog lica iz oblasti rudarstva u navedenom organu.

IIb IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA, ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove

Red. Broj	NAZIV INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeci broj izvršilaca	prema Pravilniku *
1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	glavni kantonalni poljoprivredni inspektor	1	1
		kantonalni poljoprivredni inspektor	2	5
2.	Kantonalna vodna inspekcija	glavni kantonalni vodni inspektor	-	1
		kantonalni vodni inspektor	1	3
3.	Kantonalna šumarska inspekcija	kantonalni šumarski inspektor	1	4
4.	Kantonalna lovna inspekcija	kantonalni lovni inspektor	-	1
5.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
6.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	kantonalni inspektor zaštite okoline	3	3
7.	Kantonalna urbanistička inspekcija	glavni kantonalni urbanistički inspektor	-	1
		kantonalni urbanistički inspektor	-	1

8.	Kantonalna građevinska inspekcija	kantonalni građevinski inspektor	1	2
9.	Kantonalna veterinarska inspekcija	glavni kantonalni veterinarski inspektor	1	1
		kantonalni veterinarski inspektor	14	17
10.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	kantonalni zdravstveni inspektor	1	1
11.	Kantonalna sanitarna inspekcija	glavni kantonalni sanitarni inspektor	-	1
		kantonalni sanitarni inspektor	1	4
12.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	kantonalni farmaceutski inspektor	1	1
UKUPNO:			27	48

Sektorom rukovodi pomoćnica direktora. Kantonalna poljoprivredna i kantonalna veterinarska inspekcija imaju glavnog kantonalnog inspektora, dok ostale inspekcije nemaju glavnog kantonalnog inspektora i njima neposredno rukovodi pomoćnica direktora.

1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSpekcija

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirana su 172, a izvršena ukupno 634 inspeksijska nadzora. Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima tri izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni poljoprivredni inspektor, a jedan kantonalni inspektor je počeo sa radom dana 06.07.2020. godine, nakon okončane konkursne procedure za popunu navedenog radnog mjesta. S obzirom na to da se kod navedenog kantonalnog inspektora radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istom je, u skladu sa odredbom člana 32. stav 1. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Osim navedenog, glavni kantonalni poljoprivredni inspektor i kantonalni poljoprivredni inspektor su, kao kantonalni tržišni inspektori, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu od 23.03. do 05.04., s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite o obustavi rada u djelatnosti trgovine izvršili kontrole kod 280 subjekata nadzora, što je navedeno u izvještaju kantonalne tržišne inspekcije.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		172	redovni inspeksijski nadzor	158
			kontrola izvršenja rješenja	14
izvršeno inspeksijskih nadzora		634	redovni inspeksijski nadzor	599
			inspeksijski nadzor po predstavkama	18
			kontrola izvršenja rješenja	17
poduzete mjere	rješenja	18	rješenja o zabrani	1
			rješenja o otklanjanju nedostataka	16
			rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	4	iznos izrečenih novčanih kazni: 900,00 KM	

broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	-
broj zaprimljenih predstavki	21

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Sjeme i sadni materijal	7
Poticaji u poljoprivredi	30
Poljoprivredno zemljište	570
Fitofarmaceutska sredstva	3
Stočarstvo	19
Ribarstvo	2
Mineralna đubriva	3
Ukupno:	634

Inspekcijski nadzor se, u najvećem dijelu vršio u skladu sa odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koje se odnose na sačinjavanje zapisnika na licu mjesta o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost. Razlog većeg broja inspekcijskih nadzora, a koji su vezani za postupak izdavanja poljoprivrednih saglasnosti od strane resornog Ministarstva, je podnošenje velikog broja zahtjeva od strane nadležnih gradskih/općinskih službi za sačinjavanje zapisnika kantonalne poljoprivredne inspekcije o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost, a u svrhu izdavanja urbanističke saglasnosti. Kantonalna poljoprivredna inspekcija je dodatanim zalaganjem i većim angažovanjem ukupno riješila 570 zahtjeva. Iz naprijed navedenih razloga izvršen je veći broj inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani.

U skladu sa odredbama Zakona o novčanoj podršci i ruralnom razvoju i Pravilnika o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji, a po zahtjevu Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, izvršena je kontrola na licu mjesta potencijalnih korisnika za ostvarenje prava na federalni poticaj u animalnoj proizvodnji, sa akcentom na utvrđivanje broja zatečnih obilježenih muznih grla u stajskom objektu, pripadajućih mliječnih kartona za iste i uzgoj rasplodne stoke - ovce (zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su rješenja o otklanjanju nedostataka).

Utvrđeno kršenje odredbi Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja odnosilo se na obavljanje prometa sjemena poljoprivrednog bilja u trgovinskoj radnji, gdje nije dozvoljen promet istog, zbog čega su donesena rješenja i izdati prekršajni nalozi.

Aktivnosti po osnovu Zakona o stočarstvu su se svodile na kontrolu odredbi koje se odnose na obaveze držaoca pčela, u skladu sa Pravilnikom o pčelarstvu. Inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da pčelinjak nije postavljen na dozvoljenoj udaljenosti od susjedne parcele (donesena rješenja o otklanjanju nedostataka).

Inspekcijski nadzor se vršio i u oblasti prometa mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o upisu distributera i uvoznika mineralnih đubriva i Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna i fizička lica za promet fitofarmaceutskih sredstava. Utvrđeno je da subjekti kontrole vrše promet mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, a nisu upisani u Registar i ne prijavljuju promjene podataka stručnog lica za promet istih, kako je definisano naprijed navedenim Pravilnicima.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Članom 50. stav 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu propisano je, između ostalog, da uz zahtjev za izdavanje poljoprivredne saglasnosti za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta investitor dostavlja zapisnik poljoprivrednog inspektora o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta za koje se traži saglasnost. Naše, i procjene resornog kantonalnog Ministarstva, su da će takvih zahtjeva u narednom periodu, biti u prosjeku cca 600-700 na godišnjem nivou. Iz naprijed navedenih razloga, a u cilju izvršenja obaveza i zadataka, bilo je potrebno povećati broj izvršioca u ovoj inspekciji. Završena je konkursna procedura za prijem jednog kantonalnog poljoprivrednog inspektora, koji je počeo sa radom 06.07.2020. godine.

Za rješavanje problema nomađenja stoke na poljoprivrednom zemljištu, potrebno je nastaviti sa zajedničkim koordiniranim djelovanjem policijskih i inspeksijskih organa.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima i podzakonskih akata.

2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 180, a izvršeno ukupno 125 inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršio je jedan kantonalni vodni inspektor.

Planirani broj inspeksijskih nadzora nije u cjelosti izvršen, iz razloga što je po donošenju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije BiH od 16.03.2020. godine postupanje kantonalne vodne inspekcije, u periodu mart-juni, bilo ograničeno samo na nužne aktivnosti, gdje je postojao povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara. Osim navedenog, kantonalni vodni inspektor je, kao kantonalni tržišni inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu od 23.03. do 03.04., s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite o obustavi rada u djelatnosti trgovine izvršio kontrole kod 72 subjekta nadzora, te u periodu 08.05. do 30.06., kao kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu, po ovlaštenju direktora Uprave, 145 inspeksijskih nadzora poštivanja Naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, što je navedeno u izvještajima kantonalne tržišne inspekcije i kantonalne inspekcije rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	180	redovni inspeksijski nadzor	150
		kontrola izvršenja rješenja	30
izvršeno inspeksijskih nadzora	125	redovni inspeksijski nadzor	47
		inspeksijski nadzor po predstavkama	60

			kontrola izvršenja rješenja	18
poduzete mjere	rješenja	22	rješenja o zabrani	3
			rješenja o otklanjanju nedostataka	16
			rješenja o upozorenju	3
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	7	iznos izrečenih novčanih kazni: 2.500,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
drugostepena rješenja, po žalbama na rješenja općinske vodne inspekcije			5	
broj zaprimljenih predstavki			91	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora :

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Korištenje voda	27
Zaštita voda	38
Zaštita od voda	13
Vađenje materijala iz vodotoka	6
Javno vodno dobro	24
Posebne vodne naknade	12
Izgradnja objekata	5
Ukupno:	125

Stanje u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija, karakteriše sljedeće:

- Najveći broj inspekcijskih nadzora je obavljen u oblasti zaštite voda, što se odnosi na oblast zaštita izvorišta i oblast ispuštanje otpadnih voda.

Oblast zaštite izvorišta, je najvećim dijelom obuhvaćena kroz podnijete pismene predstavke građana (Žepče – Željezno Polje, Želeća, Maglaj – Bistrica, Olovo – Podsokolina), te je utvrđeno da većina lokalnih ili mjesnih vodovoda nema urađen Elaborat o zonama sanitarne zaštite izvorišta, kao niti donijetu Odluku o vodozaštitnim zonama izvorišta, a na područjima gdje postoji urađen Elaborat i donijeta Odluka o zonama sanitarne zaštite ista nije usaglašena sa šumsko-privrednom osnovom.

Naime, nadležni organi prilikom donošenja Odluke o uspostavljanju vodozaštitnih zona nisu prethodno područja, koja su najčešće šumsko zemljište, proglasili „šumama sa posebnom namjenom za zaštitu voda“, te ih time isključili iz ekonomskog gospodarenja, zbog čega na terenu dolazi do sukoba legalnih pravnih interesa, s jedne strane JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići, kao upravitelja navedenog šumskog zemljišta, čiji je interes gospodarenje šumama, te operatera vodovodnih sistema, kao upravitelja vodovoda, čiji je interes zaštita izvorišta od štetnih uticaja, u što spada i zabrana sječe u zonama sanitarne zaštite.

Dakle, JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići prema šumsko-privrednoj osnovi legalno donosi Projekte izvođenja radova šumske sječe, što veoma često obuhvata i vodozaštitna područja, a što je u suprotnosti sa Odlukama o vodozaštitnim zonama, te se stoga preporučuje da resorno Ministarstvo osigura, da se prije donošenja Odluke o vodozaštitnim zonama navedena šumska

područja proglašene za šume sa posebnom namjenom i isključene iz daljeg ekonomskog gospodarenja ili da za navedena vodozaštitna područja suspendiraju svi projekti za izvođenja šumske sječe.

Oblast ispuštanje otpadnih voda, je takođe najvećim dijelom obuhvaćena kroz podnijete pismene predstave građana, te je utvrđeno da Gradovi Zenica i Visoko, kao i Općine Kakanj, Vareš, Žepče, Zavidovići, Maglaj, Doboj Jug, Usora i Tešanj nisu donijeli Odluku o odvodnji otpadnih voda, propisanu članom 28. stav 3. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, tj. da su navedenu Odluku donijele samo Općine Breza i Olovo.

Potrebno je navesti da se dana 20.09.2020. godine (nedjelja) desio akcident „pomor riba“ u Pepelarskoj rijeci u naselju Pepelarska rijeka, MZ Begov Han, općina Žepče, pri čemu su službenici PS Žepče, po uputama Kantonalnog tužilaštva Zenica izvršili uviđaj na licu mjesta i (uzorkovali) uzeli uzorke otpadne vode, kao i vode iz korita Pepelarske rijeke (*uzvodno i nizvodno od mjesta ulijevanja otpadne vode u vodotok*), koji su dana 21.09.2020. godine predati kantonalnoj vodnoj inspekciji, te nakon dostavljanja Naredbe Kantonalnog tužilaštva predati Laboratoriji za vode Agencije za vodno područje sliva rijeke Save Sarajevo na ispitivanje.

Navedeni događaj ukazuje na potrebu donošenja Operativnog plana mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije, propisana članom 5. odnosno 11. Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu, a koji je donijet na temelju člana 61. stav 9. Zakona o vodama (*“Službene novine FBiH“, br. 70/06*).

- Ponovo naglašavamo da je sa segmentom zaštite od štetnog uticaja voda usko povezan i vodoprivredni segment javno vodno dobro i u tom smislu predlažemo da resorno kantonalno Ministarstvo pokrene aktivnosti na izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, čiji će prioriteti biti vodotoci, koji su „urbanistički napadnuti i ugroženi“.
- Ukazujemo na potrebu donošenja Pravilnika o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije.
- U okviru vodoprivrednih segmenata korištenje voda i posebnih vodnih nakanda može se kazati da stanje nije bitnije promijenjeno u odnosu na ranije izvještajne periode.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je navedeno i u izvještajima za prethodne periode, a obzirom da ranije navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori, koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede, ponovo se kao najznačajni navode:

Grad Visoko i pojedine općine na području Kantona (Breza, Olovo, Žepče, Vareš i Doboj Jug) nemaju vodne inspektore. U cilju adekvatne i pravovremene terenske pokrivenosti, smatramo važnim da se ova obaveza Grada Visoko i navedenih općina što prije ispuni.

Za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede smatramo potrebnim pristupiti izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, te donijeti podzakonske akte (npr. Pravilnik o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije Zeničko-dobojskog kantona).

U mjesecu maju 2017. godine, jedan kantonalni vodni inspektor stekao je uvjete za odlazak u penziju, te od tada kantonalna vodna inspekcija ima samo jednog izvršitelja. Zbog povećanja broja predstavi i velikog obima posla, neophodno je povećati broj izvršitelja u ovoj inspekciji. U toku 2019. godine pokrenuta je procedura za prijem jednog kantonalnog vodnog inspektora, ali nijedan od kandidata koji su se prijavili na raspisani javni konkurs nije ispunjavao potrebne uvjete, zbog čega je ponovno pokrenuta procedura za popunu navedenog radnog mjesta.

3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 300, a izvršeno ukupno 260 inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila su dva kantonalna šumarska inspektora, od kojih je jedan inspektor duži period bio odsutan sa posla zbog bolovanja i korištenja godišnjeg odmora, a kojem je 30.10.2020. godine prestao radni odnos u Upravi, zbog ispunjavanja uvjeta za odlazak u penziju, te od tada kantonalna šumarska inspekcija ima samo jednog izvršitelja.

Planirani broj inspeksijskih nadzora nije u cjelosti izvršen i iz razloga što je po donošenju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije BiH od 16.03.2020. godine postupanje kantonalne šumarske inspekcije, u periodu mart-juni bilo ograničeno samo na nužne aktivnosti.

Osim navedenog, jedan kantonalni šumarski inspektor je, kao kantonalni tržišni inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu od 23.03. do 10.04., s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite o obustavi rada u djelatnosti trgovine izvršio kontrole kod 165 subjekata nadzora, što je navedeno u izvještaju kantonalne tržišne inspekcije.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		300	redovni inspeksijski nadzor	261
			kontrola izvršenja rješenja	39
izvršeno inspeksijskih nadzora		260	redovni inspeksijski nadzor	194
			inspeksijski nadzor po predstavkama	23
			kontrola izvršenja rješenja	43
poduzete mjere	rješenja	47	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	39
			rješenja o upozorenju	8
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	19	iznos izrečenih novčanih kazni: 31.100,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			5	
broj zaprimljenih predstavki			26	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Vođenje evidencija i planska dokumentacija	9
Iskorištavanje šuma	54
Pilane – prerađivači drveta	43
Zaštita i zdravstveno stanja šuma	55

Doznake i projektna dokumentacija	20
Šumsko-uzgojni radovi	29
Promet drvetom	50
Ukupno:	260

Inspeksijski nadzor vršen je kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, te kod vlasnika pilana ili prerađivača drveta, na šumskim rejonima i putevima, u zavisnosti od vremenskih uvjeta.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Pogoršanje stanja u oblasti zaštite šuma je posljedica dužeg vremenskog perioda “pravnog vakuma”, nepostojanja Zakona o šumama, odnosno kompletne pravne nesigurnosti kad je u pitanju gospodarenje šumama. Dana 27.11.2009. godine prestao je važiti federalni Zakon o šumama, te je donesena Uredba o šumama, koja se trebala primjenjivati do donošenja novog Zakona. U skladu sa presudom Ustavnog suda, dana 06.12.2011. godine prestala je primjena Uredbe o šumama.

U mjesecu julu 2013. godine donesen je kantonalni Zakon o šumama, te početkom 2014. godine, podzakonski akti na osnovu navedenog Zakona. Pojedine odredbe navedenih propisa su neprovođive i međusobno kontradiktorne, što je dovelo do poteškoća u primjeni istog. Zbog naprijed navedenog, te donošenja odluka od strane Vlade F BiH iz ove oblasti, stvoreno je stanje pravne nesigurnosti, što negativno utiče na oblast gospodarenja šumama.

Stanje u oblasti se dobrim dijelom može poboljšati donošenjem federalnog Zakona o šumama, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Ministarstvo unutrašnjih poslova, inspeksijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.), kao i izmjenama Zakona o šumama ZDK, odnosno pravilnika donesenih na osnovu tog Zakona.

4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

5. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

6. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLINE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020.godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 320, a izvršena ukupno 252 inspeksijska nadzora. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša ima tri kantonalna inspektora, od kojih jedna inspektorica nije vršila inspeksijski nadzor, s obzirom da, shodno nalazu, ocjeni i mišljenju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo i rješenju Federalnog zavoda za MIO/PIO, ne može obavljati poslove koji iziskuju rad na terenu i nošenje tereta težeg od 5 kg. Iz tog razloga Programom rada za 2020. godinu broj inspeksijskih nadzora je

planiran za dva izvršitelja.

Planirani broj inspeksijskih nadzora nije u cjelosti izvršen, iz razloga što je po donošenju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije BiH od 16.03.2020. godine postupanje kantonalne inspekcije zaštite okoliša, u period mart-juni, bilo ograničeno samo na nužne aktivnosti, gdje je postojao povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, a jedan inspektor je duži period bio odsutan sa posla zbog bolovanja.

Osim navedenog, jedna kantonalna inspektorica je, kao kantonalna tržišna inspektorica, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu od 22.03. do 03.04., s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite o obustavi rada u djelatnosti trgovine izvršila kontrole kod 92 subjekta nadzora, što je navedeno u izvještaju kantonalne tržišne inspekcije, a jedan inspektor u periodu 04.06. do 24.06., kao kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu, po ovlaštenju direktora Uprave, 31 inspeksijski nadzor poštivanja Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, što je navedeno u izvještaju kantonalne inspekcije rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		320	redovni inspeksijski nadzor	284
			kontrola izvršenja rješenja	36
izvršeno inspeksijskih nadzora		252	redovni inspeksijski nadzor	194
			inspeksijski nadzor po predstavkama	28
			kontrola izvršenja rješenja	30
poduzete mjere	rješenja	36	rješenja o zabrani	1
			rješenja o otklanjanju nedostataka	33
			rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	7	iznos izrečenih novčanih kazni: 6.600,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
broj zaprimljenih predstavki			38	

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva nadzor nad pogonima i postrojenjima koji zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš. Kao najbitnije kontrole kantonalne inspekcije zaštite okoliša u izvještajnom periodu, u redovnom inspeksijskom nadzoru ističemo sljedeće:

- Kontrole dozvola i ispunjavanja uvjeta, mjera i aktivnosti propisanih dozvolama (okolinske dozvole, dozvole za upravljanje otpadom) i drugih okolinskih akata (procjene uticaja zahvata na okoliš, planovi prilagođavanja, planovi upravljanja otpadom), kao i kontrole druge dokumentacije neophodne za ispunjavanje obaveza propisanih okolinskim zakonima.
- Kontrole skladištenja, tretmana i odlaganja otpada u različitim industrijskim i drugim pogonima i postrojenjima, kao dio kompletne inspeksijske kontrole.

- Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti.
- Kontrole monitoringa i mjerenja emisija zagađujućih materija, izvršenih od strane ovlaštenih institucija.
- Kontrole obaveznog izvještavanja.
- Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na sve segmente okoliša (izuzev voda).

Uočena kršenja propisa bila su iz sljedećih razloga: prekoračenja GVZ i MDK polutanata u zrak, nepotpun monitoring i izvještavanje, neadekvatno upravljanje otpadom, nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima, obavljanje aktivnosti u pogonima i postrojenjima bez pribavljene (ili produžene) okolinske dozvole i drugo.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Nedostatak baze podataka o zagađivačima i registra zagađivača na području Kantona.
- Nepostojanje jedinstvene evidencije izdatih okolinskih i drugih dozvola.
- Neadekvatna brzina rješavanja zahtjeva za izdavanje okolinskih i drugih dozvola.
- Neriješeno pitanje uklanjanja otpada animalnog porijekla. Operatori iz čijih se pogona produkuje ova vrsta otpada posjeduju okolinske dozvole, izdate bez precizno definiranog konačnog zbrinjavanja otpada.
- Nedovoljna definiranost i neusaglašenost odredbi pojedinih članova okolinskih zakona, izostanak donošenja bitnih podzakonskih akata.
- Neriješeno pitanje gradskih deponija komunalnog otpada, obzirom da su za iste od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma izdata rješenja o zatvaranju i obaveznom prelasku na regionalni koncept odlaganja, a koji podrazumijeva i izgradnju reciklažnih dvorišta.
- Poseban problem predstavljaju „mali“ pogoni i postrojenja za koje se ne zahtijeva okolinska dozvola, ali mogu da emituju zagađujuće supstance ili da na drugi način ugrožavaju okoliš. Za takve objekte nadležni gradski/općinski organ u urbanističkoj saglasnosti treba, shodno Zakonu o zaštiti okoliša, propisati mjere zaštite okoliša, a što se u pravilu ne čini.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

7. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

8. KANTONALNA GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 160, a izvršena ukupno 124 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna građevinska inspektorica.

Planirani broj inspeksijskih nadzora nije u cjelosti izvršen, iz razloga što je po donošenju

Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije BiH od 16.03.2020. godine postupanje kantonalne građevinske inspekcije, u periodu mart-juni, bilo ograničeno samo na nužne aktivnosti. Osim navedenog, kantonalna građevinska inspektorica je, kao kantonalna tržišna inspektorica, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu od 22.03. do 17.04., s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite o obustavi rada u djelatnosti trgovine izvršila kontrole kod 205 subjekata nadzora, te u periodu 07.05. do 12.06., kao kantonalna inspektorica rada za oblast zaštite na radu, po ovlaštenju direktora Uprave, 153 inspeksijska nadzora poštivanja Naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, što je navedeno u izvještajima kantonalne tržišne inspekcije i kantonalne inspekcije rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		160	redovni inspeksijski nadzor	140
			kontrola izvršenja rješenja	20
izvršeno inspeksijskih nadzora		124	redovni inspeksijski nadzor	90
			inspeksijski nadzor po predstavkama	9
			kontrola izvršenja rješenja	25
poduzete mjere	rješenja	11	rješenja o uklanjanju objekta	-
			rješenja o obustavi upotrebe objekta	-
			rješenja o obustavi građenja	-
			rješenja o otklanjanju nepravilnosti - legalizacija	7
			rješenja o upozorenju	4
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	12	iznos izrečenih novčanih kazni: 7.400,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
broj zaprimljenih predavki			52	

U izvještajnom periodu u vršenju inspeksijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrole izgrađenih građevina i građevina u izgradnji,
- kontrole po izdatim aktima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju.

Inspekcijskim nadzorom obuhvaćeni su objekti raznih vrsta djelatnosti, koji su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim općinama Kantona zavisio je od razvijenosti općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije i zaprimljenih zahtjeva stranaka.

Prekršaji po Zakonu o prostornom uređenju i građenju, utvrđeni prilikom inspekcijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu su nepostupanje po rješenju inspektora, tj. upotreba objekta bez odobrenja za upotrebu i građenje bez odobrenja za građenje.

Kantonalna građevinska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da učesnike u građenju upozna sa obavezama koje su propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti su duge i skupe procedure izdavanja odobrenja za građenje, kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Uvođenje jednostavnijih, jeftinijih i bržih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja, kao i upoznavanje učesnika u građenju sa odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju, uticalo bi na poboljšanje stanja u ovoj oblasti

9. KANTONALNA VETERINARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020.godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 4440, a izvršena ukupno 4464 inspekcijska nadzora. Kantonalna veterinarska inspekcija ima 15 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni veterinarski inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		4440	redovni inspekcijski nadzor	4335
			kontrola izvršenja rješenja	105
izvršeno inspekcijskih nadzora		4464	redovni inspekcijski nadzor	4261
			inspekcijski nadzor po predstavkama	109
			kontrola izvršenja rješenja	94
poduzete mjere	rješenja	190	rješenja o zabrani	17
			rješenja o otklanjanju nedostataka	161
			rješenja o upozorenju	12
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	51	iznos izrečenih novčanih kazni: 43.460,00 KM	

izvještaj o počinjenom kaznenom djelu	1
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	1
broj zaprimljenih predstavki	182
broj nadzora pošiljki iz uvoza-izvoza	kontrola: 2122 , pošiljki: 2637, uzoraka: 2488
vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki	153.158,24 KM

U skladu sa strateškim ciljem Uprave za 2020. godinu, koji se odnosi na pojačano djelovanje kod obavljanja djelatnosti gdje postoji povećan rizik po život i zdravlje ljudi, kantonalna veterinarska inspekcija je provela 56 inspekcijskih nadzora po prijavama zaraznih bolesti životinja, koje se mogu prenijeti na ljude/zoonoze.

Kod vlasnika životinja, zbog utvrđenog obolijevanja ljudi, a i potvrđenih zaraznih bolesti životinja (q-groznica, bruceloza, trihinelozna i dr.) provedene su mjere propisane Zakonom o veterinarstvu, a koje se odnose na karantiniranje, nalaganje utvrđivanja zdravstvenog statusa svih životinja u karantiniranom domaćinstvu, epizootiološkog izviđanja, zabrane kretanja i uklanjanja oboljelih životinja. Tokom provođenja ovih nadzora doneseno je 56 rješenja, uklonjeno 56 životinja, 1 trup zaražene divlje svinje, 39 pčelinjih društava-košnica i 4 jata peradi, ukupno 25305 jedinki.

U izvještajnom periodu od strane veterinarskih organizacija i provedenih službenih uzorkovanja od strane ove inspekcije otkrivene su i prijavljene sljedeće zarazne bolesti životinja:

- Trihinelozna – 1 žarište u općini Vareš (1 trup divlje svinje neškodljivo uklonjen, pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga);
- Q groznica – 2 žarišta, po jedno u Tešnju i Visokom (ukupno 15 životinja pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga i iste neškodljivo uklonjene);
- Bruceloza – 18 žarišta, jedno u općini Tešanj, jedno u općini Breza, tri u općini Zavidovići, tri u općini Maglaj, pet na području grada Zenica i pet na području općine Kakanj (ukupno 52 životinje pozitivne na bolest nakon laboratorijskih pretraga, a neškodljivo uklonjeno 40 životinja. Postupak za neuklonjene životinje je u toku);
- Američka gnjioloća pčelinjeg legla – 8 žarišta, po dva u općinama Olovo, Maglaj i Kakanj, te po jedno žarište u općinama Tešanj, Zavidovići, Vareš i Zenica. Ukupno za 39 pčelinjih društava potvrđena je bolest nakon laboratorijskih pretraga i ista su neškodljivo uklonjena;
- Salmoneloza peradi – potvrđena tri žarišta na području grada Zenica nakon provedenog službenog uzorkovanja. Zaražena jata, koja broje 22805 jedinki neškodljivo su uklonjena ili ekonomski iskorištena (12100) na zdravstveno prihvatljiv način. Potvrđeno je jedno žarište ove bolesti i u Visokom, nakon provedenog službenog uzorkovanja. Zaraženo jato koje broji 2500 jedinki neškodljivo je uklonjeno.
- Infektivna anemija konja – 1 žarište u Zavidovićima, bolest potvrđena kod 1 konja, koji je neškodljivo uklonjen.

Pored navedenog, u klaonicama peradi „Madi“ d.o.o. Tešanj i „Brovis“ d.d. Visoko, uveden je rad u dvije smjene (noćna i dnevna), koji podrazumijeva angažiranje kantonalnih veterinarskih inspektora u obje smjene, te u dane vikenda (nedjelja) i državnih praznika, zbog potreba obavljanja stalnog veterinarsko-zdravstvenog nadzora nad klanjem u objektima ovih subjekata. Ovakav sistem

kontrole je neophodan i predstavlja jedan od ključnih kriterija od kojega zavisi cjelokupan proces izvoza pilećeg mesa u EU.

Zbog proglašenja pandemije COVID-19 i proglašenog stanja nesreće na teritoriji Federacije BiH, a obzirom i na preporuke Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) i Svjetske veterinarske asocijacije (WVA), te kako bi se obezbjedilo da samo zdrave životinje uđu u lanac prehrane, od 25.03.2020. godini do prestanka stanja nesreće u Federaciji BiH ova inspekcija je vršila pojačane inspekcijske kontrole i nadzore rada klaoničkih objekata registriranih i odobrenih na teritoriji Ze-do kantona. Ovih nadzora provedeno je 13 i zbog utvrđenih nepravilnosti izdata su 2 prekršajna naloga.

Postupajući po Naredbama Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite, kao i Kriznih štabova ministarstava zdravstva, kantonalna veterinarska inspekcija provela je ukupno 42 inspekcijska nadzora kod subjekata koji su registrirani kod nadležnog organa iz oblasti veterinarsva. Inspekcijskim kontrolama nisu utvrđena nepoštivanja Naredbi.

Provođenjem inspekcijskih nadzora nad uvozno-izvoznim pošiljkama životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara izvršeno je ukupno 2122 kontrole, u kojima je pregledano ukupno 2637 pošiljki životinja, proizvoda i sirovina životinjskog porijekla. Laboratorijski je ispitano 2488 uzoraka, od čega 546 uzoraka na mikrobilošku ispravnost, 792 uzorka kontrolirana na prisustvo rezidua (zaostataka veterinarskih lijekova, pesticida, radionukleida ili teških metala) i 1150 uzoraka produžene moždine od zaklanih goveda starijih od 30 mjeseci na kontrolu spongiformne encefalopatije goveda. Za provedene nadzore i preglede pošiljki kantonalna veterinarska inspekcija je izdala račune za pregledane pošiljke subjektima nadzora, ukupne vrijednosti 153.158,24 KM.

Za uvezene pošiljke živih životinja, rasplodnih jaja i sjemena za umjetno osjemenjavanje rasplodnih životinja doneseno je 31 rješenje o otvaranju/zatvaranju karantena.

U sklopu Plana praćenja rezidua za 2019. godinu, kojega za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH i koji se provodio do marta 2020. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 30 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla.

Jedan ispitani uzorak nije bio uredan, što je potvrđeno laboratorijskim analizama izvještaj o ispitivanju Instituta za higijenu i tehnologiju mesa Beograd o neusklađenom uzorku stočne hrane-finišera za perad zbog utvrđene povećane količine salinomicina (kokcidiostatika) iznad MDK (dozvoljene granične vrijednosti). Prema Odluci o praćenju rezidua određenih tvari u živim životinjama i u proizvodima životinjskog porijekla kokcidiostatici spadaju u grupu rezidua B2b, a praćenje i kontrola rezidua grupe B se provodi u cilju kontrole poštivanja dozvoljenih količina utvrđenih prema važećim propisima. U vezi s navedenim poduzete su radnje od postupajućeg inspektora radi istrage i provođenja mjera u skladu s Odlukom o praćenju rezidua i Uputom za provođenje plana praćenja rezidua, s ciljem utvrđivanja i otklanjanja uzroka zaostajanja rezidua.

Provođenjem Plana praćenja rezidua za 2020. godinu, a kojim je za Ze-do kanton planirano uzimanje 134 uzorka i provođenje 174 laboratorijska analiziranja, ova inspekcija je izvršila svih 134 uzorkovanja u toku 2020. godine.

Uputstvom za provođenje Plana službenog uzorkovanja hrane u 2020. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za Zeničko-dobojski kanton planirano je da se uzme 88 uzoraka i nad istima provedu 332 laboratorijske analize. U toku izvještajnog perioda uzeto je svih 88 uzoraka, a laboratorijskim analizama kod laboratorija potvrđene su neusaglašenosti kod 15 uzetih uzoraka, a po čemu je postupala ova inspekcija. Plan službenog uzorkovanja trajao je do 15. novembra 2020. godine.

Planom službenog uzorkovanja na prisustvo salmonele kod žive peradi za 2020. godinu Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva potrebno je obuhvatiti 10% registriranih/odobrenih farmi peradi bez obzira na namjenu. U Ze-do kantonu registrirano/odobreno

je ukupno 99 farmi peradi, a u toku izvještajnog perioda službenim kontrolama obuhvaćeno je 27 odobrenih objekata i uzet 201 uzorak. Nakon provedenih laboratorijskih analiza potvrđena je zarazna bolest salmoneloze koka nesilja na farmi sa područja grada Zenica. Plan službenog uzorkovanja traje do kraja 2020. godine.

Najčešća kršenja propisa u izvještajnom periodu utvrđena su u oblastima zaštite od zaraznih bolesti životinja i dobrobiti životinja, kao i zdravstvene ispravnosti i kontrole hrane animalnog porijekla, zbog čega je izdato 19 prekršajnih naloga.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

A/ Struktura provedenih službenih veterinarskih kontrola		broj kontrola
1.	Zaštita od zaraznih bolesti životinja, dobrobit, ispravnost hrane za životinje i vode za napajanje (<i>kontrola označavanja životinja, kontrola farmi, domaćinstava, uzgajališta kućnih ljubimaca, skloništa za životinje, postupanje po prijavljivanja zaraznih bolesti, kontrole zaštite i dobrobiti životinja, objekti za proizvodnju, skladištenje i preradu hrane za životinje</i>)	101
2.	Zaštita stanovništva od zoonoza u pogledu obaveza vet.službe (<i>kontrola vet.stanica, kontrola provođenja mjera zdravstvene zaštite životinja, nositelji odobrenja za provođenje ddd mjera</i>)	28
3.	Zdravstvena ispravnost i kontrola hrane animalnog porijekla (<i>objekti za klanje, proizvodnju, preradu, skladištenje namirnica životinjskog porijekla, sabirališta mlijeka i objekti maloprodaje nžp-a, a što uključuje i provođenje uzorkovanja i postupanja po pozitivnim nalazima pretraživanja uzoraka prema Planu Državnog programa monitoringa rezidua za tekuću godinu i postupanja po RASSF obavijestima u slučajevima kada postoji rizik za ljudsko zdravlje nastao hranom koja je na tržištu, zbog kojeg su pokrenute određene mjere i radnje radi opoziva. Sudjelovanje u RASFF sistemu podrazumijeva slanje obavijesti - informacije od strane inspektora u slučaju pojave rizika ili sumnje na mogućnost ugrožavanja zdravlja potrošača. Radnje se obavljaju u okviru RASFF procedura Agencije za sigurnost hrane BiH koja ima uspostavljen RASFF sistem na nivou BiH. Nakon zaprimanja RASFF obavijesti sprovodi se istraživanje i eventualno provođenje mjera;)</i>	116
4.	Nadzor nad apotekama, prometom lijekova, otrova i sredstava za ddd u veterinarstvu (<i>Kontrole prometa veterinarskih lijekova u maloprodaji, kontrola propisa o stavljanju lijekova u promet na malo</i>)	0
5.	Kontrola utovara (certificiranje) pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>izvoz, što uključuje i provođenje certificiranja u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Raspored rada se obavlja prema</i>	1028

	<i>sedmičnom/mjesečnom rasporedu, a po zaprimljenim pisanim zahtjevima za izvoz pošiljki subjekata u poslovanju sa hranom)</i>	
6.	Kontrola istovara pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>uvoz, karantin i obavljanje poslova veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza prilikom istovara</i>)	1094
7.	Veterinarsko-zdravstveni pregledi i kontrola na klaonicama (<i>antemortem i postmortem pregledi te obavljanje poslova službenih kontrola i certificiranja u klaoničkim objektima, poslova prikupljanja podataka o prehranbenom lancu, ante mortem pregleda kontrole postupanja u skladu s propisima o dobrobiti, post mortem pregleda i kontrole postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla, kao i uzorkovanja</i>)	1824
8.	Nadzor nad radom objekata za utilizaciju, neškodljivo uklanjanje lešina, nusproizvoda i animalnog otpada, provođenje mjera veterinarske zaštite okoline, nadzor nad provođenjem čišćenja i dezinfekcije (<i>kontrola generatora, transporta, operater, higijeničarske službe</i>)	1
9.	Kontrola prometa životinja i proizvoda živ. porijekla na stoč.pijacama i put. pravicima i javnih manifestacija sa učešćem životinja	27
	UKUPNO A	4219
	B/ Kontrolni pregledi/nadzori (<i>kontrole izvršenja naloženih mjera rješenjima</i>)	94
	C/ Postupanja po podnescima na zahtjev državnih tijela i organa, pravnih i fizičkih osoba (<i>predstavke</i>)	109
	D/ Postupanja po Naredbama Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i Kriznih štabova ministarstava zdravstva	42
	UKUPNO A+B+C+D	4464

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Jedan od čestih problema s kojim se suočava kantonalna veterinarska inspekcija nakon potvrđivanja zaraznih bolesti životinja je način uklanjanja istih, iz razloga što na području Kantona nisu osigurani objekti za zbrinjavanje animalnog otpada ili stočna groblja, niti stvoreni preduvjeti za neškodljivo uklanjanje uginulih i eutanaziranih životinja i drugog animalnog otpada.

Navedeno umnogome usporava postupak provođenja mjera u zaraženim objektima-domaćinstvima, a što kao posljedicu nesporno ima dodatne nepotrebne ekonomske gubitke kod vlasnika ovakvih životinja, kao i mogućnosti širenja zaraznih bolesti životinja koje se mogu prenijeti i na ljude.

Da bi se uspostavio kvalitetan sistem upravljanja animalnim otpadom i nusproizvodima animalnog porijekla, neophodno je da se identifikuju izvori i putevi ovakvog otpada, u što moraju da budu uključeni proizvođači animalnog otpada (svi subjekti u poslovanju sa hranom), nadležna ministarstva i javna poduzeća koja su registrirana za prikupljanje otpada, kao i poduzeća koja mogu biti angažirana za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju animalnog otpada i apsolutno jedinice lokalne samouprave.

Sistem za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju otpada animalnog porijekla treba da čini struktura, odnosno objekti i postrojenja koje odobrava nadležni organ za veterinarsko javno

zdravlje.

Ovakvom načinu rješavanja akumuliranih problema vezanih za animalni otpad nadležni gradski, općinski i kantonalni organi nisu pristupili, mada je sva legislativa koja propisuje ovakve načine upravljanja, zbrinjavanja i odobravanja na snazi u BiH.

10. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 160, a izvršena ukupno 144 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršio je jedan kantonalni zdravstveni inspektor. Osim navedenog, kantonalni zdravstveni inspektor je, kao kantonalni sanitarni inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu od 23.03. do 31.12., s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite, kao i naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona za praćenje koronavirusa izvršio 121 inspeksijski nadzor, što je navedeno u izvještaju kantonalne sanitarne inspekcije. Naprijed navedeno, kao i odsustvo inspektora sa posla zbog bolovanja u mjesecu junu i julu, je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora kantonalne zdravstvene inspekcije, u odnosu na planirani broj Programom rada za 2020. godinu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	160	redovni inspeksijski nadzor	140
		kontrola izvršenja rješenja	20
izvršeno inspeksijskih nadzora	144	redovni inspeksijski nadzor	98
		inspeksijski nadzor po predstavkama	23
		kontrola izvršenja rješenja	23
poduzete mjere	rješenja	rješenja o zabrani	3
		rješenja o otklanjanju nedostataka	15
		rješenja o upozorenju	6
	ZPPP	-	
	prekršajni nalozi	6	iznos izrečenih novčanih kazni: 1.610,00 KM
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1
broj zaprimljenih predstavki			23

U izvještajnom periodu inspeksijski nadzori su vršeni u privatnim stomatološkim i specijalističkim liječničkim ordinacijama, domovima zdravlja, zdravstvenim ustanovama sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite.

Inspeksijski nadzor je vršen nad primjenom Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, Zakona o liječništvu, nadzor po naredbi Federalnog štaba civilne

zaštite, kao i po podnesenim pismenim predstavkama.

S ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja naredbe Federalnog štaba civilne zaštite, kojom se zabranjuje rad privatnih stomatoloških ordinacija i zubotehničkih laboratorija, kao i naredbe kojom se dozvoljava rad uz poštivanje higijensko-epidemioloških mjera izvršeno je 76 kontrola kod navedenih subjekata, te je utvrđeno da se isti pridržavaju naredbi.

Po naredbama Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva izvršen je inspeksijski nadzor 13 stomatoloških ordinacija, te je utvrđeno da dvije stomatološke ordinacije nisu postupale po naredbi, zbog čega su poduzete mjere u skladu sa zakonom.

Od mjeseca marta, zbog situacije izazavane novim koronavirusom (COVID-19), prioritetne aktivnosti kantonalne zdravstvene inspekcije bile su postupanje po zaprimljenim prijavama, u situacijama koje su zahtijevale hitno postupanje u cilju zaštite zdravlja stanovništva, te inspeksijski nadzor poštivanja naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite, kao i Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona za praćenje korona virusa, iz nadležnosti kantonalne zdravstvene inspekcije, kao i iz nadležnosti kantonalne sanitarne inspekcije, po ovlaštenju.

Prekršaji po propisima iz oblasti zdravstva, utvrđeni prilikom inspeksijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu odnose se na obavljanje zdravstvene djelatnosti bez rješenja nadležnog organa, nepravilnosti u vođenju medicinske dokumentacije, rad zdravstvenih radnika bez licence za samostalan rad, neposjedovanje plana upravljanja medicinskim otpadom, te nepostupanje po rješenju inpektora.

Kantonalna zdravstvena inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da zdravstvene ustanove i nosioce privatne prakse upoznaje sa obavezama iz propisa u oblasti zdravstva.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu izvršenih inspeksijskih kontrola, kod subjekata nadzora je uočena nedovoljna informisanost i nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti zdravstva. Navedenom doprinosi i činjenica nepostojanja velikog broja podzakonskih i provedbenih propisa, čije donošenje je predviđeno važećim zakonima iz oblasti zdravstva, što otežava njihovu efikasnu primjenu.

Također, postoje nedovoljno precizirana pojedina zakonska rješenja, koja u značajnoj mjeri onemogućavaju provođenje inspeksijskog nadzora na efikasan način.

Donošenje podzakonskih i provedbenih propisa, koji su predviđeni zakonima iz oblasti zdravstva, bi poboljšalo i unaprijedilo primjenu postojećih propisa. Također, bolja informisanost zdravstvenih ustanova, nosioca privatne prakse o važećim propisima dovela bi do poboljšanja stanja u oblasti zdravstva, u čemu pored djelovanja zdravstvene inspekcije aktivno učešće treba da uzmu nadležne komore zdravstvenih radnika, resorno Ministarstvo i drugi organi.

Jedan od uočenih problema je i dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranaka, koji za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa. Ubrzavanjem navedenih procedura bi se poboljšalo stanje u oblasti zdravstva, te subjektima nadzora omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

11. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 200, a izvršen

ukupno 441 inspekcijski nadzor. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna sanitarna inspektorica, a u periodu od 23.03. do 31.12. i kantonalni zdravstveni i kantonalni farmaceutski inspektor, kao kantonalni sanitarni inspektori, po ovlaštenju direktora Uprave, s ciljem inspekcijskog nadzora poštivanja naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite, te naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Ministarstva zdravstva Zeničko – dobojskog kantona za praćenje koronavirusa.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		200	redovni inspekcijski nadzor	160
			kontrola izvršenja rješenja	40
izvršeno inspekcijskih nadzora		441	redovni inspekcijski nadzor	271
			inspekcijski nadzor po predstavkama	89
			kontrola izvršenja rješenja	81
poduzete mjere	rješenja	1161	rješenja o zabrani	26
			rješenja o otklanjanju nedostataka	46
			rješenja o upozorenju	4
			rješenja o zabrani kretanja za lica za koja je utvrđeno ili se sumnja da boluju od COVID-19	1085
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	57	iznos izrečenih novčanih kazni: 97.650,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
broj zaprimljenih predstavki		205		

Napomena: Od 205 zaprimljenih predstavki (zahtjeva), kantonalna sanitarna inspekcija je zaprimila 91 zahtjev Službi za epidemiologiju i higijenu domova zdravlja i po svim zahtjevima postupila i izdala rješenja o zabrani kretanja.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Objekti za proizvodnju i promet hrane i ugostiteljski objekti u kojima se spravlja hrana; nadzor nad zdravstvenom i higijenskom ispravnosti životnih namirnica	16
Objekti i uređaji za snabdijevanje stanovništva vodom za piće (centralni i registrovani vodovodi)	2
Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti u vrtićima, školama, ustanovama za smještaj starih i iznemoglih osoba i u javnim ustanovama iz oblasti zdravstva	8

Nadzor u objektima koji pružaju usluge njege i uljepšavanja lica i tijela (frizerski saloni i saloni za uljepšavanje, saloni za pedikuru i manikuru, fitness centri i teretane, saloni za tetovažu, te otvoreni i zatvoreni bazeni za rekreaciju)	11
Nadzor nad sprovođenjem mjera i akcija za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti	19
Uzorkovanje po zahtjevu Agencije za sigurnost hrane BiH	12
Nadzori provedeni po Naredbama Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva	373
Ukupno:	441

U periodu od 23.03. do 31.12.2020. godine, kantonalni sanitarni inspektori su izvršili 373 inspekcijska nadzora u objektima kojima je u skladu sa naredbama Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i Kriznog štaba Federalnog Ministarstva zdravstva dozvoljen rad, uz poštivanje propisanih preporuka Zavoda za javno zdravstvo F BiH i procedura Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, od čega: 96 kontrola objekata tipa pekare; 30 kontrola objekata tipa trgovina mješovite robe; 42 kontrole objekata tipa ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje (vrtići, osnovne i srednje škole); 72 kontrole u objektima tipa frizersko – kozmetički salon; 61 kontrola u ugostiteljskim objektima i 72 nadzora kod ostalih subjekata (ustanove za smještaj starih i iznemoglih lica, javni prijevoz, hoteli, proizvodni pogoni, otvoreni bazeni). Zbog nepravilnosti, utvrđenih prilikom inspekcijskih nadzora, donesena su 72 rješenja, od toga: 20 rješenja za objekte tipa pekare; 10 rješenja za objekte tipa frizersko – kozmetički saloni; 10 rješenja za objekte tipa trgovine; 8 rješenja za objekte tipa vrtići i škole; 9 rješenja za ugostiteljske objekte i 15 rješenja za nepravilnosti utvrđene kod drugih subjekata. Za prekršaje utvrđene prilikom navedenih inspekcijskih nadzora izdata su 44 prekršajna naloga, u iznosu 77.350,00 KM. Utvrđene nepravilnosti uglavnom se odnose na neobavljanje povremenih zdravstvenih pregleda i obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, te dijelom zbog nepoštivanja donesenih naredbi.

Osim navedenog, kantonalni sanitarni inspektori donijeli su ukupno 1085 rješenja o zabrani kretanja za osobe koje su ušle u Bosnu i Hercegovinu iz područja zahvaćenih koronavirusom, za COVID – 19 pozitivna lica i kontakte tih lica u lokalnoj transmisiji, a po prijavama Službi za higijenu i epidemiologiju domova zdravlja.

S ciljem kontrole poštivanja Naredbe Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, broj: 01-33-7161/20 od 17.12.2020. godine, kojom se zabranjuje organiziranje proslave Nove 2021. godine, te preporuka Zavoda za javno zdravstvo FBiH, kantonalna sanitarna inspekcija je, u periodu od 28.12.-31.12.2020. godine vršila pojačan inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata na području Kantona, u redovnom radnom vremenu, te preraspodjelom radnog vremena u drugoj smjeni. Tom prilikom izvršeno je 17 inspekcijskih nadzora ugostiteljskih objekata, pri čemu nisu utvrđene nepravilnosti.

Najčešće kršenje propisa, u ovom izvještajnom periodu utvrđeno je po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, a odnosi se na neosiguravanje povremenih zdravstvenih pregleda uposlenika, kao i neobavljanje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

U izvještajnom periodu kantonalni sanitarni inspektor je postupao po službenim zabilješkama Ministarstva unutrašnjih poslova – PU IV, PS Tešanj, koje su se odnosile na nepostupanje osoba po rješenju sanitarnog inspektora i izrečenoj mjeri zabrane kretanja van prostora

boravka (ukupno 29 službenih zabilješki). Svi zahtjevi su pregledani, obrađeni kroz GIS aplikaciju FUCZ i prolijeđeni na postupanje nadležnom organu, obzirom da su u pitanju osobe kojima rješenja o zabrani kretanja nisu izdali inspektori Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

Također, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove zaprimila je 32 službene zabilješke Ministarstva unutrašnjih poslova, Policijskih stanica sa područja Kantonu, koje su sačinili policijski službenici prilikom obavljanja redovnih poslova i obilazaka, a koje se uglavnom odnose na rad ugostiteljskih objekata poslije 23 sata, što je suprotno Naredbi Kriznog štaba Federalnog Ministarstva zdravstva. Po zaprimljenim službenim zabilješkama postupat će kantonalna sanitarna inspekcija i poduzeti mjere u skladu sa zakonom.

Osim navedenog, kantonalna sanitarna inspekcija zaprimila je i 38 službenih zabilješki inspektora ove Uprave (kantonalnih inspektora za cestovni promet, inspektora rada za oblast zaštite na radu, tržišnih inspektora), koji su vršeci redovne nadzore iz svoje nadležnosti utvrdili nepoštivanje naredbe Kriznog štaba Federalnog Ministarstva zdravstva i preporuka za rad u kontekstu COVID – 19 Zavoda za javno zdravstvo F BiH i dostavili sanitarnoj inspekciji na nadležno postupanje. Najveći broj službenih zabilješki dostavili su kantonalni inspektori za cestovni promet i odnose se na nepoštivanje preporuka za rad javnog gradskog prijevoza u kontekstu COVID-19 Zavoda za javno zdravstvo F BiH. Kantonalna sanitarna inspektorica, u izvještajnom periodu, postupila je po 24 zaprimljene službene zabilješke kantonalnih inspektora i za utvrđene nepravilnosti donijela 4 rješenja i izdala 10 prekršajnih naloga, u ukupnom iznosu 16.500,00 KM, subjektima koji obavljaju djelatnost javnog prijevoza putnika. Po ostalim službenim zabilješkama kantonalna sanitarna inspekcija će postupati u narednom periodu i poduzeti mjere u skladu sa zakonom.

Dana 12.03.2020. godine kantonalna sanitarna inspektorica je prisustvovala sastanku glavnog federalnog sanitarno–zdravstveno–farmaceutskog inspektora i kantonalnih sanitarnih inspektora, vezano za aktuelnu situaciju sa koronavirusom u Federaciji BiH, koji je održan u Zavodu za javno zdravstvo u Travniku. Narednog dana, 13.03.2020. godine u prostorijama kantonalnog Ministarstva zdravstva, održan je sastanak epidemiologa sa područja Zeničko-dobojskog kantona, kantonalnog sanitarnog inspektora i svih gradskih i općinskih sanitarnih inspektora.

Kantonalni sanitarni inspektori prisustvovali su seminarima u organizaciji Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, na temu “Praćenje kontakata COVID-19 pozitivnih lica”, koji su održani u Hotelu Biss u Zenici na dane 19.08. i 01.10.2020. godine.

Kantonalna sanitarna inspektorica je od mjeseca februara do 31.05.2020. godine bila član Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona za praćenje koronavirusa.

U mjesecu septembru i oktobru kantonalna sanitarna inspektorica je, po zahtjevu Agencije za sigurnost hrane BiH, vršila uzorkovanje na području Kantona, s ciljem ispitivanja ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla. Tokom postupka uzorkovano je 12 (dvanaest) različitih vrsta voća, povrća, početna i prelazna hrana za dojenčad, a tragovi pesticida nisu pronađeni niti na jednom uzorku.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i propisa koji uređuju sanitarno - tehničke i higijenske uslove, s obzirom na to da sanitarna inspekcija uglavnom radi po zakonima i propisima koji su preuzeti iz SRBiH i SFRJ.

Takodjer, za poboljšanje stanja u oblasti potrebno je povećati broj kantonalnih sanitarnih inspektora, te popuniti radna mjesta općinskih sanitarnih inspektora, u općinama na području Kantona koje nemaju sanitarne inspektore. Iz naprijed navedenog razloga, pokrenuta je procedura za

popunu radnih mjesta glavnog kantonalnog sanitarnog inspektora i dva kantonalna sanitarna inspektora.

12. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2020. godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 160, a izvršen ukupno 41 inspeksijski nadzor. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna farmaceutska inspektorica, koja je duži period (cca 4,5 mjeseca) bila odsutna sa posla zbog bolovanja. Osim navedenog, kantonalna farmaceutska inspektorica je, kao kantonalna sanitarna inspektorica, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu od 23.03. do 31.12., s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Ministarstva zdravstva Zeničko – dobojskog kantona za praćenje koronavirusa izvršila 115 inspeksijskih nadzora, što je navedeno u izvještaju kantonalne sanitarne inspekcije. Naprijed navedeno je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora kantonalne farmaceutske inspekcije, u odnosu na planirani broj Programom rada za 2020. godinu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		160	redovni inspeksijski nadzor	140
			kontrola izvršenja rješenja	20
izvršeno inspeksijskih nadzora		41	redovni inspeksijski nadzor	22
			inspeksijski nadzor po predstavkama	7
			kontrola izvršenja rješenja	12
poduzete mjere	rješenja	10	rješenja o zabrani	3
			rješenja o otklanjanju nedostataka	7
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	9	iznos izrečenih novčanih kazni: 24.500,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
broj zaprimljenih predstavki			8	

U izvještajnom periodu, u vršenju inspeksijskog nadzora u oblasti farmacije, poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrola prometa lijekova na malo i poštivanja režima izdavanja lijekova,
- kontrola ispunjavanja uslova kadra,
- kontrola ispunjavanja uslova za čuvanje i promet lijekova,
- kontrola vođenja evidencija sa akcentom na kontrolu Knjige primljenih i izdanih opojnih droga,
- kontrola prometa galenskih preparata,
- kontrola načina upravljanja farmaceutskim otpadom,
- kontrola visine maloprodajne marže za lijekove,

- kontrole ispunjavanja ostalih uslova propisanih Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

Od mjeseca marta, prioritetne aktivnosti kantonalne farmaceutske inspekcije bile su postupanje po zaprimljenim prijavama, koje su se odnosile na nepravilnosti u formiranju cijena i poskupljenje cijena lijekova, kao i u situacijama koje su zahtijevale hitno postupanje u cilju zaštite zdravlja stanovništva, te inspekcijski nadzor poštivanja naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite, kao i Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona za praćenje korona virusa, iz nadležnosti kantonalne sanitarne inspekcije, po ovlaštenju.

Prekršaji po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti, utvrđeni prilikom inspekcijskog nadzora u oblasti farmacije, u ovom izvještajnom periodu odnose se na izdavanje lijekova protivno propisanom režimu izdavanja, neposjedovanje obavezne literature, prekoračenje maloprodajne marže za lijekove, kao i na obavljanje apotekarske djelatnosti bez rješenja nadležnog Ministarstva zdravstva o ispunjavanju uslova prostora, kadra i opreme.

Kantonalna farmaceutska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da apotekarske radnike upoznaje sa obavezama koje su propisane Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

Također, u cilju kontinuiranog usavršavanja i kvalitetnijeg rada, te praćenja propisa i preporuka u oblasti farmacije, kantonalna farmaceutska inspektorica je u mjesecu februaru prisustvovala jednodnevnoj edukaciji za osoblje apoteka, koju je u Sarajevu organizovala Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu (AKAZ).

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Potpunim prelaskom na propisivanje lijekova, kako sa esencijalne liste, tako i komercijalnih lijekova, u informacionom sistemu E-recept, dosadašnji problemi oko nepopunjenih i nepravilno popunjenih recepata bi se u potpunosti izbjegli, kao i izdavanje lijekova bez recepta.

Također, subjekti nadzora nisu u potpunosti upoznati sa obavezama i ispravnim načinom provođenja odredbi Zakona o apotekarskoj djelatnosti, kao i podzakonskih akata donesenih na osnovu tog Zakona, te su određene nepravilnosti bile rezultat nerazumijevanja ili nedovoljne informiranosti subjekata, a što će se nastojati prevazići u narednom periodu kroz preventivno djelovanje kantonalne farmaceutske inspekcije.

Jedan od uočenih problema je i dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranki, koji za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa. Ubrzavanjem navedenih procedura poboljšalo bi se stanje u oblasti farmacije, te subjektima nadzora omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

III – NORMATIVNE ATIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu nije bilo navedenih aktivnosti.

IV – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

- Naziv materijala:

1. *Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2019. godinu*

- *Organ koji razmatra ili usvaja materijal:*
Vlada Kantona prima na znanje i upućuje u dalju skupštinsku proceduru.
- *Datum razmatranja ili usvajanja: Vlada Kantona primila na znanje Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2019. godine, Zaključkom broj: 02-30-2814/20 od 20.02.2020. godine i uputila ga u skupštinsku proceduru.*
- *Skupština Zeničko-dobojskog kantona na nastavku 22. sjednice održane dana donijela Zaključak pod brojem: 01-30-10598 od 25.06.2020. godine kojim prihvata izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona za 2019. godinu.*
- *Naziv materijala*
- 2. *Izvještaj o reviziji diploma zaposlenih u skladu sa Odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-05-17279/19, od 22.11.2019. godine*
Organ koji razmatra ili usvaja materijal: Vlada Kantona, nakon što Tim Vlade za borbu protiv korupcije sačini konačan izvještaj o provedenom postupku revizije,
- *Naziv materijala*
- 3. *Izvještaj o inspekcijskim nadzorima u oblasti kontrole zaključenih ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima čiji je osnivač Kanton ili se finansiraju iz budžeta Kantona u skladu sa Zaključkom Vlade, Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-34-17281/19, od 22.11.2019. godine,*
- *Naziv materijala*
- 4. *Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period januar-juni 2020. godine.*
- *Organ koji razmatra ili usvaja materijal:*
Vlada Zeničko-dobojskog kantona prima na znanje.
- *Datum razmatranja ili usvajanja: Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period januar-juni 2020. godine je razmatran na 72. sjednici održanoj dana 01.09.2020. godine i isti je Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-30-14689/20 od 01.09.2020. godine, primljen na znanje.*

V – OSTALI POSLOVI I ZADACI

1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku, sačinjavamo tabelarno, uz izvještaj o radu Uprave za I-VI tekuće godine (šestomjesečni izvještaj) i I-XII tekuće godine (godišnji izvještaj).

IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH STVARI U UPRAVNOM POSTUPKU ZA PERIOD 01.01. DO 31.12.2020. GODINE

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti u 2020.godini (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora u 2020.godini	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su proslijeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
2388	18	1	17	4	2	5

2. Drugi kontinuirani poslovi

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (u izvještajnom periodu donesena su 24 rješenja).

VI – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U izvještajnom periodu nije izvršen planirani broj inspekcijskih nadzora (kod svih inspekcija), utvrđen Programom rada za 2020. godinu, zbog pandemije COVID 19, ali je izvršen veći broj kontrola koji su se odnosili na provedbu mjera Kriznih štabova.

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz slijedećeg:

1. Ocjena stanja
2. Programska orijentacija

1. Ocjena stanja

Tabelarni prikaz

**UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2019. GODINE I
 JANUAR - DECEMBAR 2020. GODINE**

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
INSPEKCIJA RADA ZA OBL. RADNIH ODNOSA	1848	1.848	1894	1.306	102%	71%	245 12,9%	124 9,49%	646 34,10%	349 26,72%	891 47,0%	473 36,21%
INSPEKCIJA RADA ZA OBL.ZAŠTITE NA RADU	284	356	298	409	105%	115%	109 36,5%	107 26,16%	13 4,36%	8 1,96%	122 40,9%	115 28,12%
TRŽIŠNA INSPEKCIJA	2000	1.820	2209	1.808	110%	99%	448 20,2%	336 18,58%	246 11,13%	199 11,0%	694 31,41%	535 29,58%
TUR.UGOST. INSPEKCIJA	1298	1.100	1296	1.005	100%	91%	362 28,0%	157 15,62%	107 8,25%	62 6,17%	469 36,18%	219 21,79%
INSP. ZA CEST. PROMET	636	636	691	691	109%	109%	107 8,25%	96 13,89%	495 71,63%	439 71,35%	602 87,12%	535 85,24%
INSPEKCIJA ZA CESTE	160	160	182	163	114%	102%	60 32,96%	32 19,63%	25 13,7%	13 7,98%	85 46,7%	45 27,61%
ELEKTROENERG. INSPEKCIJA	0	0	0	21	0%	0%	0	6 28,57%	0	0	0	6 28,57%
RUDAR.GEOL. INSPEKCIJA	135	135	136	93	101%	69%	17 12,5%	11 11,83%	23 16,9%	10 10,75%	40 29,41%	21 22,58%
POLJOPRIVREDN A INSPEKCIJA	172	172	731	634	425,00%	368,60%	16 2,19 %	18 2,84 %	14 1,92 %	4 0,63 %	30 4,10 %	22 3,47 %

VODNA INSPEKCIJA	180	180	186	125	103,33%	69,44%	33 17,74 %	22 17,60 %	11 5,91 %	7 5,60 %	44 23,68 %	29 23,20 %
ŠUMARSKA INSPEKCIJA	340	300	352	260	103,53%	86,67%	55 15,63 %	47 18,08 %	40 11,36 %	19 7,31 %	95 26,99 %	66 25,38 %
INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLINE	480	320	342	252	71,25%	78,75%	49 14,33 %	36 14,29 %	8 2,34 %	7 2,78 %	57 16,67 %	43 17,06 %
GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA	160	160	172	124	107,50%	77,50%	15 8,72 %	11 8,87 %	9 5,23 %	12 9,68 %	24 13,95 %	23 18,55 %
VETERINARSKA INSPEKCIJA	4380	4440	4425	4464	101,03%	100,54%	311 12,78 %	190 8,11 %	76 3,12 %	52 2,22 %	387 15,91 %	242 10,33 %
ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA	160	160	165	144	103,13%	90,00%	58 35,15 %	24 16,67 %	43 26,06 %	6 4,17 %	101 61,21 %	30 20,83 %
SANITARNA INSPEKCIJA	200	200	204	441	102,00%	220,50%	38 18,63 %	1161 17,23 %	18 8,82 %	57 12,93 %	56 27,45 %	1218 30,16 %
FARMACEUTSKA INSPEKCIJA	160	160	166	41	103,75%	25,63%	36 21,69 %	10 24,39 %	23 13,86 %	9 21,95 %	59 35,54 %	19 46,34 %

2. Programska orijentacija

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2020.godinu, kojim su utvrđeni strateški i kratkoročni ciljevi:

1. STRATEŠKI CILJEVI:

- A. Jačanje djelovanja inspeksijskih poslova u Zeničko-dobojskom kantonu na otkrivanju, sprječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na:
 - a) obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu,
 - b) obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš
 - c) subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja.
- B. Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u slučajevima koji nisu obuhvaćeni navedenom u tački A. kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,
- C. Kontinuirana realizacija Akcionog plana Uprave za provođenje Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona za period 2013-2020 godinu.
- D. Kontinuirana realizacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona i Plana integriteta Uprave
- E. Realizacija Odluke Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj:02-05-17279/19, od 22.11.2019. godine za reviziju diploma uposlenih u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove.

1. KRATKOROČNI CILJEVI

Kadrovske i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasniji rad Kantonalne uprave za inspeksijske poslove:

- a) Kadrovska popunjenost radnih mjesta, koja nisu popunjena (vodni, termoenergetski, turističko-ugostiteljski inspektor, kantonalni tržišni inspektor, kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa, kantonalni inspektor za cestovni promet, sanitarni inspektori i glavni sanitarni inspektor, viši referent za vođenje i obradu baze podataka, pomoćnik direktora i direktor Uprave).
- b) Nabavka materijalno - tehničkih sredstava (službena vozila, terensko vozilo, informatička oprema, nabavka namještaja, kao i obezbjediti veći broj kancelarija) - iz budžetskih sredstva
- c) Edukacija svih uposlenika Uprave (interna i externa)

VII - UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz plana i izvršenja Budžeta za period I-XII 2020. godinu:

<i>Konto</i>	<i>Naziv izdatka</i>	<i>Budžet za I-XII 2020.</i>	<i>Izvršenje I-XII/2020.</i>
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	2.347.416	2.079.003
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	310.416	259.280
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	268.011	220.195
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	99.000	68.571
613100	PUTNI TROŠKOVI	5.000	989
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	13.700	14.071
613300	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE	13.500	12.316
613400	NABAVKA MATERIJALA	15.100	14.790
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	9.500	9.299
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	6.000	1.539
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	36.200	15.567
821300	NABAVKA OPREME	0	0
	UKUPNO	3.024.843	2.627.051

Obrazloženje:

Iz tabelarnog pregleda se može zaključiti da je izvršenje Budžeta period I-XII 2020. godine u skladu sa planom Budžeta za period I-XII 2020. godinu, te je samo na jednoj poziciji došlo do prekoračenja pa u vezi s tim naglašavamo slijedeće:

S obzirom da smo budžetskim zahtjevom za 2020. godinu, planirali iznos izdataka za energiju u skladu sa izvršenjem 2019. godine, došlo do prekoračenja na ovoj poziciji u iznosu od 1.090. KM, a odnose se na izdatke za centralno grijanje i električnu energiju, koji su utvrđeni u fiksnim iznosima po osnovu ugovora o privremenom korištenju poslovnih prostorija sa firmom Bosanski Transportni Servis d.o.o. Visoko i JU Dom kulture „Edhem Mulabdić” Maglaj, za smještaj inspektora u ispostavama Visoko i Maglaj.

Napominjemo da Budžetom 2020. godine nisu bila utvrđena sredstva na poziciji „Nabavka

opreme”, pa s tim u vezi tim nije bio planiran Program utroška pod nazivom „Program nabavke opreme” za 2020. godinu.

Dostavljeno:

1 x Ured premijera

1 x Stručna služba Vlade

1 x a/a

D I R E K T O R po ovlaštenju

Šemsudin Muhić, dipl.pravnik